

San Pablo Corinto Vɯ'ejoopo pa'inare charo chɯ'o tocha saosi'ea'me

Chɯ'o saosi'ea'me

¹ Chɯ'u, Pabloji, ie chɯ'o tocha saomɯ, mai majapãiɯja'iu Sóstenena'me. Diopi chũ'ũũna Jesucristo chɯ'ure saosi'ku'a'mɯ, Repɯ chɯ'ore chɯ'vaa'ku chini. ² Mɯsanɯkonare Corinto vɯ'ejoopo pa'inare, Jesucristo'te cuasakuanupɯ'te, ija'ova tocha saomɯ chɯ'u. Mɯsanɯkonapi re'oja'che pa'ijɯ cu'ache cho'omairo paapɯ chini chẽa paamɯ Jesucristo mɯsanɯkonare. Ũcuachi'a chekunare, Jesucristo'te cuasanare chekuchejña pa'inare tocha saomɯ chɯ'u ie, ñaa'jɯ chini. Repɯ Jesús, Maire Paaku ũcuachi'a repanare paamɯ. ³ Mai Ja'ku Dios, Maire Paaku Jesucristona'me na'a rɯa re'oja'che cho'okaijanaa'me mɯsanɯkonare, re'oja'che paapɯ chini.

Jesucristo re'oja'che cho'okaiche'te kɯamɯ

⁴ Jesucristo'ji mɯsanɯkonani re'oja'che pa'iche cho'okaiũna mɯsanɯkona re'oja'che pa'iche'te cuasaku, mai Ja'kure Diore pojokɯ, “Re'orepamɯ”, chiiku'mɯ chɯ'u. ⁵ Repɯ Jesucristo mɯsanɯkonare si'ache ĩsisi'ku'a'mɯ. Dios chɯ'o asa chẽañena'me Repɯ chɯ'o chɯ'vamasiche ĩsisi'ku'a'mɯ Repɯ mɯsanɯkonare chekunani masi chɯ'vaa'jɯ chini.

⁶ Chɯkunapi Jesús pa'iche'te mɯsanɯkonani kuarena asa chẽa Jesucristoni jivosinaa'me mɯsanɯkona. Jovorena Ũcuauji mɯsanɯkonani cho'okaiũna re'oja'che pa'ijũna ña, “Pablo chɯ'vasi'e chɯ'o ũcuarepaa'me”, chiime chekuna. ⁷ Mɯsanɯkonare Jesucristo jo'e rajache

pojoju cha'anare Dios ñische si'ache pa'iche re'oja'che karama'mu, Repau Rekochoji cho'okaiuna. ⁸ Repau Jesucristo, Maire Paaku, cuhama'ñe re'oja'che cho'okaiu pa'imu, maipi re'oja'che paapu chini. Maipi Repau rairumu cu'ache peona paapu chini jo'e rairumujatu'ka re'oja'che cho'okaiu pa'ija'mu Repau maire. ⁹ Dios Repau cho'ora chiiche jorema'ñe peore ũcuarepa cho'oku'mu. ũcuauji maire chēasi'ku'a'mu, Repau Mamakuni Maire Paaku Jesucristoni ja'me re'oja'che paapu chini.

Jesure cuasanata'ni sāiñechi'a pe'ruche'te kuamu

¹⁰ Musanukonare, chu'u majapāijanare, Jesucristoji chũ'ukuna ruu chu'vamu chu'u, ũcuamakaru te'ekuanuchi'a pa'iju sāiñechi'a pe'ruju, "Chukunaa'me chekunare na'a re'oja'che pa'ina", chiima'ñe paapu chini. Pe'ruma'ñe ũcuachi'a ũcuate'e cuasaju pa'iju ũcuate'eujakuanupu jovo re'oja'che pa'ijũ'u. ¹¹ Musanukona sāiñechi'a i'kaju cavache Cloé v'u'e pa'inapi kuasinaa'me chu'ure. ¹² Te'ekuanuchi'a pa'iju sāiñechi'a cuheju ũcuanuko ija'che i'kajuasome musanukona: "Chukuna Pablo neenaa'me", chiijuasome te'ekuanupu. Chekukuanupu, "Apolos neenaa'me chukuna", chiijuasome. Chekukuanupu, "Pedro neenaa'me chukuna", chiijuasome. Chekukuanupu, "Cristo neenaa'me chukuna", chiijuasome. ¹³ Jã'aja'ñe pa'iche cu'amu. Jesucristo ca'nivu ũcuate'eca'nivu'me. Repau neena ũcuaja'che ũcuate'eujakuanupu'me. Chu'upi, Pabloji, musanukonare kurususē'verona jūni ro'ikaimanesi'ku'a'mu. Jesucristo'mu musanukona cu'ache cho'оче kurususē'verona jūni ro'ikaisi'ku. "Pablo'te cuasanaa'me chukuna", chiiju okoro'vecojñomanesinaa'me musanukona. "Jesucristo'te cuasanaa'me chukuna", chiiju

okoro'vecojñosinaa'me mʉsanʉkona. ¹⁴ Chu'u inarechi'a okoro'vesi'ku'a'mʉ: Crispona'me Gayo'te. Jainʉkore okoro'vemanesi'ku'jekʉ Diore pojokʉ, “Re'orepamʉ”, chiimʉ chu'u. ¹⁵ Chu'ʉpi chekunare na'a jainʉkore okoro'vesi'ku pa'ito, “Pabloni cuasajʉ okoro'vecojñosinaa'me chʉkuna”, chiira'ame mʉsanʉkona chu'ʉre. ¹⁶ (Áa, ũcuachi'a chekunare Estéfanana'me repaʉ majapāi okoro'vesi'ku'a'mʉ chu'u. Chekunareta'ni okoro'vemanecosomʉ chu'u.) ¹⁷ Dios chu'ʉre pāire okore ro'vea'ku chini raomanesi'ku'a'mʉ. Mʉsanʉkonani Repaʉ chu'ore chu'vaa'ku chini raosi'ku'a'mʉ chu'ʉre. Jesucristoji pāi ũcuanʉkore kurususẽ'verona jūni ro'ikaisi'ku'a'mʉ, Repaʉni cuasajʉna oiʉ cu'ache'te ũsekasa chini. Mʉsanʉkonare rūhiñe kuasi'ku'a'mʉ chu'u jā'a mʉsanʉkonapi jūniso vati toana sani uujʉ chini. Rūhiñe kuama'ñe chu'u cuasachechi'a che'choru, Jesucristo maire cho'okaisi'e Dios pa'icheja saimanera'ame mʉsanʉkona.

Jesucristo peore masiche'te kuamʉ

¹⁸ Pāi Jesucristoni cuasamapʉ vati toa saijana ũcuanʉko, pāi cu'ache cho'oche'te Repaʉ jūni ro'ikaisi'ere pāipi kuajʉna asani, “Pāi vesʉna i'kache'me jā'a”, chiijʉ cuasame. Maireta'ni Repaʉ pa'icheja saijanare jā'aja'ñe chu'vachʉ'ore asato re'oja'imʉ. Jā'aja'ñe cuasajʉ, “Dios peore masiku'mʉ”, chiime mai. Jā'ajekuna Repaʉ chu'ore asajʉ Jesucristo maire jūni ro'ikaisi'ere asamasi Repaʉni jovorena mai rekoñoã care'vakaisi'ku'a'mʉ Dios. ¹⁹ Dios chu'o aperʉmʉ tocha jo'kasi'e ija'che kuamʉ:

“Chu'u, Dios, pāi, ‘Rʉa masime chʉkuna’, chiinare repanajẽ'e vesuche'te cho'o ñoja'mʉ.

Chu'upi ñseto repana masiche repajě'e peoja'mu",
chiimu Dios.

Jā'aja'ñe chiimu Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e.

²⁰ Pāi ruu masinare ñani, "Ruu vesume ina", chiimu Dios. Aperumu Repau chũ'usi'e judíopāi che'chonare ñani, "Masi che'choma'me ina", chiimu Dios. Pāi, repana cuasacheja'che cuasamanani repana cuasache'te asa chěaa'ju chini i'kamasinare ñani, "Peoche i'kame ina", chiimu Dios. Repauji ñato pāi ũcuanuko ruu vesunachi'aa'me. Pāi si'ache masinare ñani, "Chuta'a masiche ruu karamu inare", chiimu Dios. ²¹ Dios peore Masiujeku pāi ũcuanukore cho'osi'kuu'mu. Jā'ata'ni maire pāi peore masinare cho'omanesi'kuu'mu Repau. Mai cuasachechi'a cuasani Dios pa'iche vesura'ame mai. Diopi maire Repau pa'iche'te kuama'to vesura'ame mai. Jā'ata'ni maini oiū, Repau pa'iche kuaku'mu Repau. Ūcuauji kuakuna pāi chekunare Repau chu'ore chu'vame chukuna. Chu'vajuna asaju, "Peoche i'kame ina", chiime pāi chukuna'te, Repau'te cuasamana. Jā'ata'ni Repau chu'ore asa chěa Jesucristo'te cuasanare vati toa sani uuche ũsemu Dios.

²² Jā'ata'ni pāi ruu jachame. Judíopāi Dios cho'omasiche'te ñañu chiime. Dios chu'o chu'vanapi jā'aja'ñe cho'o ñoma'to repana chu'vache asacuheme repana. Judío peonata'ni ruu masina i'kachu'ore asañu chiime. Dios chu'o chu'vanapi ruu masina i'kachu'ore i'kama'to asacuheme repana. ²³ Jā'ata'ni chukuna pāi cu'ache cho'ochete Jesucristo kurususě'verona jūni ro'ikaisi'ere ũcua kuaju pa'inaa'me repanare. Jā'are chu'vajuna asaju judíopāi, "Asuama'ñe i'kame ina", chiime chukuna'te. Jā'a cho'oto judío peona, "Ruu vesuna i'kache'me jā'a", chiime chukuna kuache'te asani. ²⁴ Jā'ata'ni Dios chěasinata'ni asa chěa Jesucristo

jūni ro'ikaisi'ere cuasaju, “Dios peore Masiujeku peore cho'omasiku'mu”, chiiju cuasame judiöpaina'me judío peona. ²⁵ Pāi te'ena, “Dios ruu vesuu'mu”, chiinaa'me. Jā'ata'ni Dios peore masiku'mu. Pāi ruu masinare na'a ruu masiku'mu Repau. Chekuna pāi ija'che i'kame: “Dios peoche i'kakumu. Repau cho'ora chiiche cho'ovesuku'mu Repau”, chiime repana, jachaju. Dios peore cho'omasiku'mu. Pāi te'eujē'e cho'ovesuche cho'okumu Repau.

²⁶ Asarepajū'u, chu'u majapājiana. Dios musanukonare chēasi'ere cuasajū'u. Reparumu Dios musanukonare vesuva'nani na'a jainukore chēasi'kuu'mu. Pāi masinare jainukore chēamanesi'kuu'mu Repau. Kurinare jainukore chēamanesi'kuu'mu. Pāi chū'unare jainukore chēamanesi'kuu'mu Repau. ²⁷ Diopi vesuva'nani ña chēa paaku che'chouna ruu masinare na'a ruu masime repana chura. Jā'aja'ñe cho'omu Dios pāi vesuva'nare, chekunapi, “Masinaa'me chukuna”, chiisinapi ña repana pa'iche meñe cuasa, vajuchuju, “Maita'ni ruu vesume”, chini masia'ju chini. Re'oja'che pa'ivesunare ũcuaja'che chēasi'kuu'mu Dios. Chēa paaku Repauji si'arumu cho'okaiuna chekunare na'a re'oja'che pa'imasime repana chura. Jā'aja'ñe cho'omu Dios pa'ivesunare pāi, chekunapi, “Re'oja'che pa'imasinaa'me chukuna”, chiisinapi ña repana pa'iche meñe cuasa, vajuchuju, “Maita'ni re'oja'che pa'ivesunaa'me”, chini masia'ju chini. ²⁸ Repau Dios pāire paara chini chēamu. Jā'ata'ni chekunare pāi re'oja'che cutucojñonare chēama'mu Repau. Ija'che pa'iva'nani, “Paauamu chu'ure”, chini chēamu Dios: Chūova'na pa'iva'nana'me vesuva'nare pāi cuhecojñova'nare chēamu Repau. Pāi chekunare re'oja'che cutucojñonareta'ni, “Paauamanaa'me

chũ'ure", chiimũ Dios. Jã'aja'ñe cho'okũ'mũ Dios, re'oja'che cutucojñonapi vajũchũa'jũ chini. ²⁹ Pãi chẽa jã'aja'ñe cho'okũ'mũ Dios repanapi meñe ija'che i'kamanea'jũ chini: "Rũa masijũ rũa re'onaa'me chũkũna", chiimanea'jũ chini. Jã'aja'ñe i'kache rũa cuhemũ Dios. ³⁰ Diopi cho'okaiũna Jesús neenajejũ na'a rũa masime mai chura. Chura Dios maire re'oja'chechi'a cho'onare cuasacheja'che cuasamũ. Ũcuachi'a re'oja'che pa'ire'omũ maire. Aperũmũ vati ai paasinare chura Jesucristoji tũa re'oja'che paamũ maire. ³¹ Jã'ata'ni maipi, "Re'onaa'me chũkũna", chiijũ paapũ chini tũa paama'mũ Jesucristo maire. Dios chũ'o aperũmũ tocha jo'kasi'e ija'che kũamũ:

Meñe, "Re'okũ'mũ chũ'ũ", chiima'ñe Diorechi'a pojojũ re'oja'che i'kajũ pa'ijũ'ũ.

Jã'aja'ñe kũamũ Dios chũ'o aperũmũ tocha jo'kasi'e. Jã'ajekũna, "Peore cho'omasikũ'mũ mũ'ũ", chiijũ pa'ijũ'ũ Maire Paaku'te.

2

Jesucristo jũni vajũraisi'ere kũamũ Pablo

¹ Mũsanũkona aperũmũ asamanesi'ere Dios chũ'ore kũara chini saisi'kũa'mũ chũ'ũ mũsanũkona pa'icheja. Sani rũa masina chũ'opi mũsanũkonare Dios chũ'o chũ'vamanesi'kũa'mũ chũ'ũ. ² Mũsanũkona pa'icheja saipi'rarũmũ ija'che cuasasi'kũa'mũ chũ'ũ: "Sani Jesucristo pa'ichechi'a kũaja'mũ chũ'ũ, Repaũ kurususẽ'vero jũni ro'ikaisi'ere, repanapi masia'jũ", chini cuasasi'kũa'mũ chũ'ũ. ³ Vajũchũrekocho paakuji mũsanũkonare ja'me pa'iuũ kurukuruũ chũ'vakũ pa'isi'kũa'mũ chũ'ũ. ⁴⁻⁵ "Chũ'ũpi pãi rũa masina i'kache chũ'o i'kato Dios chũ'ojẽ'e cuasama'ñe

rupu pāi cuasachechi'a cuasacosome jā'ana", chini cuasa, saisirumu jā'ajachu'o i'kamanesi'kuamū chu'u musanukonare. Chu'uni Dios peore Masikuji Repau Rekochoji cho'okaiuna masi chu'vasi'kuamū chu'u musanukonare, Jesucristoni cuasaa'ju chini. Musanukonare ũcuachi'a Dios Rekochoji cho'okaiuna chu'u chu'vache asa chēasinaa'me.

Dios Rekochoji cho'okaiuna Repau chu'o asamasiche'te kuamu

⁶ Jā'ata'ni Jesucristo'te masi cuasanare Dios chu'o na'a vesacheji che'chonaa'me chukuna. Pāi cuasacheja'chere che'chomanaa'me chukuna. Ūcuaja'che irumu cana pāi chū'una cuasaju chū'ñeja'ñe cuasaju che'chomanaa'me chukuna. Repana irumu pāi chū'una si'asojanaa'me. ⁷ Aperumu Repau chuta'a cheja cho'omarumu Dios maire irumu icheja pa'inare cuasaku ija'che te'eji i'kaasomu: "Re'oja'che cho'okaija'mu chu'u repanare, icheja chu'u pa'ichejare rani paapu chini", chiu cuasaasomu, maipi Repau ni cuasaju Repau pa'ichejare sani paapu chini. Aperumu Repauji jā'are peore kuamauna vesusinaa'me pāi. Churata'ni Repau kuamanesi'ere maire cho'okaiche'te chura Ūcuaji kuana asa pāi ũcuanukore kuame chukuna. ⁸ Chukuna kuache asanata'ni irumu cana pāi chū'una ũcuanuko Diore cuhena asavesuju asa chēama'me. Dios chu'o aperumuna asa chēasina pani Maire Paaku'te Jesure peore Masiu'te kurususē'verona jē'jo nuko vēasoche chū'umanera'asinaa'me repana. ⁹ Ija'che kuamu Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e:

Dios Repau'te chiinare ru re'oja'chere care'vakaimu, pāi te'eji'e ñama'ñena'me asama'ñe pāi rekoñoājē'e cuasama'ñe.

Repau re'oja'che cho'okaijache Ũcuauji kuamauna chuta'a vesume pãi, chiimũ Dios chu'o. ¹⁰ Churata'ni chukuna'te Dios Repau pãi re'oja'che cho'okaijachere Repau Rekochoji kuacuhasi'kuamũ. Dios Rekocho peore Masirekochojeku Repau cho'oku pa'iche peore masimũ. ¹¹ Chekuna cuasache vesume pãi. Repana rekoñoãta'ni masimũ repana cuasache. Ũcuaja'che Dios cuasache Repau Rekochochi'a masimũ. ¹² Dios maire Repau'te cuasamana rekoñoãja'ñere ïsimanesi'kuamũ. Repau Rekocho'te ïsisi'kuamũ Dios maire, maini Repau Rekochoji ja'me pa'iu cho'okaiuna Repau maire cho'okaiche'te peore masia'ju chini. ¹³ Chukunapi Dios chu'ore Repau Rekocho paanani kuani Repau Rekocho che'choche'te kuame. Pãi cuasaju che'chocheja'chere kuamanaa'me chukuna.

¹⁴ Dios Rekocho che'choche'te chu'vajuna pãipi asani, "Vesuna i'kache'me jã'a", chiime Dios Rekocho peona, repauna i'kache'te asavesuju. Repana rekoñoãre Dios Rekochoji peokuna asacu'amũ repanare. Dios Rekocho paanarechi'a asare'omũ Dios chu'o, Repau Rekochoji cho'okaiuna. ¹⁵ Dios Rekocho paanata'ni Repau Rekochoji cho'okaiuna si'ache cuasaju peore ñamasime. Dios Rekocho peonareta'ni Dios Rekocho paana pa'iche te'eũ'terejẽ'e cuasa ñacu'amũ. ¹⁶ Dios chu'o aperumũ tocha jo'kasi'e ija'che kuamũ:

Dios, rekocho cuasache masicu'amũ maire. Ũcuaja'che Repau'te te'eũjẽ'e che'chovesume mai, chiimũ. Maita'ni Repau Rekocho'te paaju Jesucristo cuasacheja'che cuasame mai rekoñoã, Repau Rekochoji cho'okaiuna. Jã'ajekuna Dios chu'o asamasime mai.

3

Dios chũ'ũne cho'ona Repau'te ja'me cho'oche

cho'okaina pa'iche'te kuumu

1 Chukuna musanukonare ja'me pa'irumu, musanukonapi Jesucristo'te apecuasanajeuna Repau'te masi cuasanare che'chocheja'che che'chomanesinaa'me. Reparumu musanukona chuta'a Diore cuasamana cuasacheja'che cuasaju pa'isinaa'me. Jesure cuasanata'ni chiiva'na vesucheja'che masi cuasavesusinaa'me musanukona. 2 Jajekuna chukuna musanukonare vesujuna na'a rua vesache che'chomanesinaa'me. Reparumu musanukona Dios chu'o jmamajñarua'chi'a asamasisinaa'me. Chiiva'u ojechi'a chusuku va'i aivesucheja'che Dios chu'o na'a vesache asavesusinaa'me musanukona. Irumujatu'ka musanukonare chuta'a karamu asamasiche. 3 Chuta'a musanukona Diore cuasamana cuasacheja'che cuasaju saĩnechi'a ke'reju cuheju Jesure cuasamana pa'icheja'che pa'ime. 4 Ija'che i'kajuasome musanukona: “Chukuna Pablo neenaa'me”, chijuasome chekuna. Chekuna, “Apolos neenaa'me chukuna”, chijuasome. Jajaja'ne i'kaju, chekunani saĩnechi'a cuheju Jesure cuasamana pa'icheja'che pa'ijuasome musanukona.

5 Chu'una'me Apolos rua masinama'me. Chukuna Diore cho'oche cho'okainaa'me. Chukunapi chu'vajuna asa chea musanukona Cuasaku'te Diore cho'oche cho'okainaa'me. Chukuna'te Repau chu'ore chu'vaa'ju chini jo'kasi'kuu'mu. 6 Chu'ua'mu musanukonare Dios chu'o charo chu'vasi'ku. Apolos cho'je che'chosi'kuu'mu. Jajata'ni Dioa'mu musanukonare cho'okaiku, asa chea Jesuni jovo re'oja'che pa'iche na'a rua che'cheju paapu chini. 7 Musanukonare Diopi cho'okaima'to chu'vate'era'asi'kuu'mu chu'u. Vesuku'mu chu'u. Ucuachi'a musanukona asa cheamanera'asinaa'me, Diopi cho'okaima'to. Apolos

ũcuaja'che vesũku'mũ. Diopi cho'okaima'to che'chote'era'asi'kuu'mũ repaũ musanũkonare. Che'chemanera'asinaa'me musanũkona Diopi cho'okaima'to. Pãipi Repaũ chu'ore asa chẽa Jesuni jovoa'ju chini cho'okaimũ Dios, Repaũji cho'okaiũna re'oja'che pa'iche'te che'cheju paapũ chini. ⁸ Chũkũna Dios chu'o charo chu'vanana'me cho'je che'chona ũcuate'ere cho'ome. Chũkũna cho'osi'e ro'i Diopi ro'ikũna ũcuanũko koojanaa'me, charo chu'vanana'me cho'je che'chona. ⁹ Ija'chea'me Dios cho'oche: Chũkũna Diore cho'oche cho'okainajeju musanũkonani Repaũ chu'ore che'chome. Musanũkonare Repaũ neenare re'ojarekoñoã care'vakaimũ Repaũ.

¹⁰ Chũ'ũni Diopi cho'okaiũna re'oja'che chu'vasi'kuu'mũ chu'ũ musanũkonare. Chũ'ũ chu'vasi'ere Dios chu'ore asa chẽarena chekũna jo'e na'a ruu che'chome musanũkonare, na'a ruu masia'ju chini. Repanapi che'choni cuasarepaju masi che'choa'ju, “Chekũũũũ mai tĩĩne che'chosome”, chini cuasaju. ¹¹ Aperũũũũ chu'ũ musanũkonare Jesucristo maire jũni ro'ikaisi'ena'me Repaũ pãĩ re'oja'che chẽa paache kuasi'kuu'mũ. Jã'aa'me charo chu'vache. Jã'are pãipi charo asa chẽama'to na'a ruu che'checu'amu repanare. ¹² Charo chũkũna Jesucristo maire jũni ro'ikaisi'ena'me Repaũ pãĩ re'oja'che chẽa paache che'chosirũũũũ chekũnapi cho'je che'chome. Repana pãĩ Dios chu'o asa chẽa Jesure jovosinare cho'je che'chona te'ena masi che'chome. Chekũnata'ni masi che'choma'me. ¹³ Repana cho'osi'e Jesucristo jo'e raiumucuse peore masijachea'me jã'a. Repaũ chu'o masi che'chosinare pojoku, “Ina masi che'chosinaa'me”, chijja'mũ Dios. Masi che'chomanesinare, “Ina masinata'ni, masi che'chomanesinaa'me”, chijja'mũ Dios repanare ruu

pe'ruku. ¹⁴ Masi che'chona che'chosi'epi ai pa'ija'mu. Jā'ajekuna repanare masi che'chosinare ro'ija'mu Dios. ¹⁵ Masi che'chomanesinareta'ni ro'imaneja'mu Dios. Ro'icojñomanesinata'ni ũcua saijanaa'me repana Dios pa'icheja. Jesucristo'te cuasamanesina pani vati toana saira'asinaa'me repana. Jā'ata'ni Jesucristo'te cuasanajeju saimanejanaa'me.

¹⁶ Dios Rekochoji musanukona rekoñoõare ũcuanukore ja'me pa'iuna musanukona rekoñoõ Dios vu'eja'chea'me Repau'te cuasarekoñoõajeku. ¿Jā'a musanukona cuasama'ñe? ¹⁷ Musanukona Jesucristo'te cuasakuanupu ũcuanuko sāiñechi'a oiju pa'ito re'omu. Jā'aja'ñe cho'oto Dios rua pojomu. Jā'ata'ni pāipi musanukonare Repau neenani cacu'oñu chini sāiñechi'a cuheche'te chu'vato rua pe'rumu Dios repanare. Pe'ruku Repau neenare cacu'onare vati toana saoja'mu. Repau vu'eja'che paamu Dios musanukonare. Jā'ajekuna musanukonare Repau vu'eja'che pa'inajejuna pāipi cacu'oto rua pe'rumu Repau.

¹⁸ Rūhiñe cuasaju pa'iju'u musanukona. Te'ena ija'che cuasacosome musanukona: “Pāi che'choche rua che'chesinajeju rua masinaa'me chu'kuna”, chiiju cuasacosome. Jā'aja'ñe cuasanare ija'che paapu chini chu'vamu chu'': Vesuva'na pa'icheja'che pa'iju Dios chu'ore che'cheju pa'iju'u. Jā'aja'ñe cho'oto Dios Rekochoji che'choja'mu musanukonare. ¹⁹ Pāi Jesucristo'te cuamana che'choche ija'che i'kamu Dios: “Pāi vesuna che'choche'me jā'a”, chiimu. ũcuachi'a Repau chu'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Pāi rua masina repana masichechi'a cuasame.

Jā'aja'ñe cuasaju cu'ache cho'oñu chiisi'e Diopi cho'okuna, ũcuanani cu'ache ti'jñemu, chiimu. ²⁰ ũcuachi'a ija'che kuamu:

Pāi rūa che'chesina cuasache Diopi ñato repajẽ'e peoche tĩĩñere cuasame, chiimũ repa. ²¹ Mũsanũkona chekũnare Jesure cuasanare cuasama'ñe mũsanũkona chiinarechi'a te'enare cuasajũ pa'ime. Rũa cu'amũ jã'aja'ñe pa'iche. Mũsanũkonare re'oja'che chũ'vanare ũcuanũkore cuasajũ pa'ijũ'ũ. Jainũkoa'me repana. ²² Dios chũkũna'te, chũ'ũna'me Apolona'me Pedro'te mũsanũkonani ĩsisi'kũa'mũ, iena'me: Chejaa'me, vajũche'me, jũ'ijañea'me, irũmũ pa'iche, na'a pa'isirũmũ pa'ijachea'me peore jã'a mũsanũkonare Dios ĩsisi'ea'me. ²³ Mũsanũkona Jesucristo neenaa'me. Jesucristo Dios Neekũa'mũ.

4

Jesús saosina Diore cho'ochē cho'okaiche'te kũamũ

¹ Chũkũna Jesucristo'te cho'ochē cho'okaina pa'iche cuasajũ'ũ. Dios Repaũ aperũmũ kũamanesichũ'ore pãire masi kũaa'jũ chini chẽasi'kũa'mũ chũkũna'te. ² Chũkũna Dios saosinapi cho'oa'jũ chini Dios jo'kasi'ere cho'oma'to cu'amũ. ³⁻⁴ Jã'ata'ni mũsanũkonapi chũ'ũre re'oja'che cutuma'tojẽ'e oima'mũ chũ'ũ. Pãi chekũna chũ'ũre cu'ache cutuchejẽ'e cuasama'mũ chũ'ũ. Ija'che cuasakũ'mũ chũ'ũ: “Chekurũmũ Dioni jachamaũ re'oja'che pa'icosomũ chũ'ũ”, chiiũ cuasakũ'mũ. Jã'aja'ñe cuasakũta'ni chekurũmũ chũ'ũ rekocho cu'ache pa'ikũ'mũ. Vesũmũ chũ'ũ. Maire Paakũ Jesucristota'ni masimũ chũ'ũ rekocho pa'iche. ⁵ Jã'ajekũna chũkũna cho'ochē ñajũ ke'remanejũ'ũ. Jesucristo'ji chuta'a jo'e raimaũna vesũme mũsanũkona chũkũna rekoñoã pa'iche. Repaũ jo'e raisirũmũta'ni ũcuaũji i'ka jñaukũna mai ũcuanũko mai vesũsi'e peore masijanaa'me, chekũna rekoñoã pa'iche peore.

Reparumũ pãi cho'osi'ere ñani re'oja'che pa'inare, “Re'orepamũ”, chiija'mũ Dios. Na'a re'oja'che pa'inare, na'a rũa pojokũ i'kaja'mũ Repamũ.

⁶ Mũsanũkonare chu'ũ majapãijanare, iere tocha saomũ chu'ũ, mũsanũkonani che'chokũ. Chu'ũ pa'ichena'me Apolos pa'iche kuamũ chu'ũ, mũsanũkonapi Dios chu'o chũ'ũñechi'a asa chẽa cho'oju paapũ chini. Mũsanũkona Dios chu'o che'chonare ñani ija'che cuasamanea'ju chiimũ chu'ũ: “Dios chu'o che'chokũ'te ikũrechi'a chiinaa'me chũkũna. Ikũ neenajeju masinaa'me chũkũna. Chekũnareta'ni cuheju repanare chiinare ũcuachi'a cuhenaa'me chũkũna”, chiiju cuasamanejũ'ũ mũsanũkona. Jã'aja'ñe cuasamairo Dios chu'o che'chonare ũcuanũkore pojoju pa'ijũ'ũ. ⁷ Jã'ata'ni ija'che i'kajũasome mũsanũkona: “Chekũnare na'a masiju na'a rũa re'onaa'me chũkũna”, chiijuasome mũsanũkona. ¿Je'se pa'ina jã'aja'ñe cuasache? Mũsanũkona cho'omasiche peore Dios cho'okaisi'ea'me. Diopi cho'okaima'to jmamakarũjẽ'e masina pa'imanera'ame mũsanũkona.

⁸ Ija'che cuasacosome mũsanũkona: “Peore che'chesinajeju peore masiju si'ache karama'ñe paanajeju pãi chũ'ũnaa'me chũkũna chura”, chiiju cuasacosome. ¿Je'se pa'ina jã'aja'ñe cuasache? ¿Chũkunapi peojuna pãi chũ'ũna carũnisocuhare? Mũsanũkonapi pãi chũ'ũna pa'ito re'ora'amũ. Mũsanũkonare pãi chũ'ũrumũ t'ato chũkũna ũcuaja'che ja'me chũ'ũjanaa'me reparumũ. Irumũ Diopi jo'kaũna mai Jesucristo'te cuasanapi pãi ũcuanũkore chũ'ũrumũ pa'ito re'ora'amũ. Jã'ata'ni reparumũ chuta'a t'ama'mũ. ⁹ Reparumũ t'ato na'a re'oja'che pa'ija'mũ chũkũna'te. Chura chũkũna'te Jesucristo saosinare rũa cu'ache ti'jñemũ, pãina'me

ángeles ñaa'jũ chini. Re'oja'che pa'inareta'ni cu'ache pa'inare cuhecheja'che cuheme pãi chũkũna'te. “Jã'a Dios cho'ochecosomũ”, chiiũ cuasamũ chũ'ũ. ¹⁰ Chũkũnapĩ Jesucristoni pojojũ Dios chũ'ore chũ'vajũna, “Vesũpãia'me jã'ana”, chiime mũsanũkona chũkũna'te. Mũsanũkonata'ni, meñe cuasajũ i'kani, “Jesucristo neenajejũ masinaa'me chũkũna”, chiijũasome. Chũkũnata'ni Dios chũ'o chũ'vani vajũchũva'na chũ'vanaa'me. Mũsanũkonata'ni vajũchũma'ñe, ¿“Peore cho'omasime chũkũna”, chiiche? Mũsanũkonare rũa re'oja'che cutujũasome pãĩ. Chũkũna'teta'ni rũa cu'ache cutujũasome repana. ¹¹ Mũsanũkona meñe i'kajũ, “Si'ache paanaa'me chũkũna”, chiime. Chũkũnata'ni jã'aja'ñe pa'imanaa'me. Irũmũjatu'ka ãucuhava'na pa'ijũ, okoũava'na pa'ijũ, si'ache, kãñajẽ'e peova'na pa'ime chũkũna. Si'arũmũ ku'ichechi'a pa'ijũ vũña pa'ivũñajẽ'e peonaa'me chũkũna. Ũcuachi'a pãĩ cu'ache cho'ome chũkũna'te. ¹² Si'areparũmũ cho'oche'te cho'ojũ ca'nasome chũkũna. Pãĩ chũkũna'te cu'ache i'kanare, “Diopi mũsanũkonare re'oja'che cho'okaamũ”, chiinaa'me chũkũna repanare. Pãĩ chũkũna'te tuha cu'ache cho'orujẽ'e i'kamanaa'me chũkũna. ¹³ Pãĩ chũkũna'te cu'ache i'kanare sãĩñe re'oja'chere i'kanaa'me chũkũna repanare. Irũmũjatu'ka pãĩ ũcuanũko rũa cuheme chũkũna'te. Repanapi ñato chí'ca pa'icheja'che pa'icosome chũkũna.

¹⁴ Mũsanũkonani i'ka kũkora chini tocha saoma'mũ chũ'ũ ie. Mũsanũkonani chũ'ũ chĩijanare chũ'vakũ tocha saomũ chũ'ũ, mũsanũkonare cuasakũ. ¹⁵ Chũ'ũ mũsanũkonare Dios chũ'o charo che'choũna asa chẽa Jesucristoni jovosinaa'me mũsanũkona. Jã'ajekũna mũja'kũja'iu'mũ chũ'ũ. Mũsanũkonare che'chona rũa

jainukoa'me. Jã'ata'ni chu'u te'eu'mu muja'kuja'iu.
 16 Jã'ajekuna rua chu'vamú chu'u musanukonare,
 chu'u pa'iche'te ña chëa chu'u pa'icheja'che paapu
 chini. 17 Jã'are chini Timoteo'te chu'u chíija'iani,
 musanukona pa'ichejana saomu chu'u musanukonani
 che'choa'ku chini. Rua cuasamu chu'u repau'te.
 Re'oja'che pa'iu Diore si'arumu rua cuasaku pa'iku'mu
 repau. Úcuauji che'chona chu'u Jesucristo'te cuasaku
 pa'iche asa cuasajanaa'me musanukona. Úcuare
 si'achejña ku'iu Jesure cuasana chi'ivunñana si'arumu
 che'choku pa'iku'mu chu'u, Jesucristo'te cuasaju
 pa'iche.

18 Chekurumu musanukona chu'ure te'ena ija'che
 cuasacosome: “Jo'e raimaneja'mu repau”, chini cuasaju
 i'kavajuchuma'ñe, “Pablo'te na'a rua masinaa'me
 chukuna”, chíiju cuasacosome. 19 Jã'ata'ni Diopi
 ñsema'to churepara saija'mu chu'u musanukona
 pa'icheja. Sani pa'iu musanukona pa'iche'te masi ñaku
 musanukona cho'omasiche'te ñaja'mu chu'u. Chu'ure
 cu'ache cutuna cutuchechi'a asaku pa'imaneja'mu
 chu'u. 20 Dios neena chu'ochi'a cutuju pa'imanaa'me.
 Diopi cho'okaiuna re'oja'che pa'iju re'oja'chere cho'uju
 pa'inaa'me. 21 Sani pa'iu musanukona úcua cu'ache
 pa'ito ña pe'ruja'mu chu'u. ¿Jã'aja'ñere chíiche
 musanukona? Jã'apãani musanukonapi re'oja'che
 pa'iu, ¿oiu pe'keru i'kaa'ku chíiche? ¿Je'sere chíiche
 musanukona?

5

Te'eu rua cu'ache cho'osi'ere kuamu

1 Musanukona pa'iche cu'achu'o asa kukusi'ku'a'mu
 chu'u. Musanukonare ja'me pa'iku, pãiu,
 puka'ku ñjoni paakusomu. Diore cuasamanajë'e

cho'oma'ñea'me jā'a. ² Jā'aja'ñe cu'ache cho'okujī mʉsanʉkonare ja'me pa'imʉ repaʉ. Jā'aja'ñe pa'inata'ni, “Ūcuanʉko rʉa re'oja'che pa'inaa'me chʉkʉna”, chiinaa'me mʉsanʉkona. Rʉa cu'amʉ jā'a. ¿Je'se pa'iʉna mʉsanʉkona repaʉ cho'oche masinata'ni repaʉni cuhemapʉna ja'me chi'iku repaʉ? Repaʉ cho'oche'te cuasajʉ oijʉ pa'ito na'a re'omʉ. Jesucristo'te cuasanare ja'me pa'icu'amʉ repaʉ'te. ³ Chʉ'ʉ irʉmʉ mʉsanʉkona pa'icheja ja'me pa'ima'kʉta'ni mʉsanʉkonani cuasacajejaniso chʉ'ʉ rekochoji mʉsanʉkonare ja'me pa'icheja'che pa'imʉ chʉ'ʉ. Jā'aja'ñe cuasakʉ, “Repaʉ cho'oche rʉa cu'amʉ”, chiimʉ chʉ'ʉ, mʉsanʉkona pa'icheja ja'me pa'iʉ ñama'kʉta'ni. ⁴⁻⁵ Mʉsanʉkonare rʉa cuasakʉ pa'imʉ chʉ'ʉ. Mʉsanʉkona Jesús chʉ'ʉ'ñe'te cho'oñu chini chi'irʉmʉ chʉ'ʉ rekocho mʉsanʉkonare ja'me pa'icheja'che pa'iku'mʉ chʉ'ʉ. Mʉsanʉkonare Maire Paakʉ Jesucristoji chʉ'ʉkʉna chʉ'ʉmʉ chʉ'ʉ, mʉsanʉkonapi cu'ache cho'okʉni ija'che cho'oa'ju chini: Mʉsanʉkonani Jesupi cho'okaiʉna, cu'ache cho'okʉ'te jo'kasojʉ'ʉ. Vati aini jo'kajʉ'ʉ repaʉ'te cu'ache cho'oa'kʉ. Chekurʉmʉ repaʉji cu'ache cho'ocojñoni kʉkʉ cu'ache cho'oche ũhasocosomʉ repaʉ. Repaʉji cu'ache cho'oche'te ũhasoni rekocho Dios pa'ichejana saija'mʉ, Jesús jo'e raiumucuse.

⁶ Mʉsanʉkona pa'iche meñe cuasajʉ ija'che i'kajʉasome: “Chekunare na'a re'oja'che cho'onaa'me chʉkʉna”, chiiʉasome. Cu'amʉ jā'a. Ie masicosome mʉsanʉkona: Pā saʉche jmaca'rerʉji harinaca'repʉ ʉjaca'repʉna maña ja'meru peore repaca'repʉ kosa na'a ʉjaca'repʉ saʉmʉ. Ūcuaja'che mʉsanʉkonare ja'me pa'iʉ cu'ache cho'okʉni jo'kasomaneni na'a pa'isirʉmʉ na'a jainʉko cacu'aso cu'ache cho'oju pa'ijanaa'me

musanukona. ⁷ Jã'ajekuna jo'kasojũ'u repau'te. Ija'chea'me: Chukuna judiõpã Pascuarumu ti'api'rato chukuna vu'ña pa'iche pã sauche peore sãjonaa'me cu'are cuheju. Musanukona ũcuaja'che pã cu'ache cho'onare jo'kasojũ'u pã sauche sãjoñeja'ñe, re'onachi'a pañu chini. Cacu'amanejũ'u; re'oja'che pa'ime musanukona. Chukuna judiõpã pã kosa saumanesi'e aĩrumu Pascuarumu ovejachiini vani aĩnaa'me Dioni cu'are tunocõñoñu chini. Churata'ni Jesucristojo mairi ovejachiĩ jũni ro'ikaicheja'che mai ũcuauko cu'ache cho'ochete'eju peore jũni ro'ikaisi'kuamũ. ⁸ Jã'ajekuna re'oja'che pa'inachi'a pa'iju Dioni pojoñu chini pã sausi'e sãjoñeja'ñe cu'ache cuasanana'me cu'ache cho'onare ja'me pa'imaneñu mai. Pã saumanesi'eja'che pa'iju Dios chiichechi'a ũcuarepa cho'oju pañu mai.

⁹ Aperumu chu'u musanukonare, "Cu'ache cho'onare pã ja'me pa'imanejũ'u", chiiu chu'o tocha saosi'kuamũ. "Pã repana rãjoromi peonare ja'me kãinare ja'me pa'imanejũ'u. ũcuachi'a romi repana ũjupã peonare ja'me kãinare ja'me pa'imanejũ'u", chiiche tocha saosi'kuamũ chu'u musanukonare. ¹⁰ Repanapi chuta'a Diore cuasamana pa'ito jã'aja'ñe i'kamanera'asi'kuamũ chu'u. Diore cuasamana si'ache cu'ache cho'onaa'me. Chekuna repana rãjoromi peonare ja'me kãime. Romi ũcuachi'a repana ũjupã peonare ja'me kãime. Chekuna repana neema'ñe põse ruu uache ñame. Chekuna põse ñasome. Chekuna pã rupũ tũosiva'nani pojojũ pa'ime, "Dioamũ iku", chini. Diore cuasamanapi jã'aja'ñe pa'inare ja'me pa'imanejũ'u chiima'mũ chu'u. Musanukonapi Diore cuasamanani ja'me pa'icuheto pã peochejana saiche pa'ira'amũ musanukonare. ¹¹ Ija'cheta'ni cho'omaneaju chini i'kaku tochamũ chu'u musanukonare: Pãiu,

“Jesucristo'te cuasaku'mu chu'u”, chiikuji ruarepa cu'ache cho'oto jo'e ja'me pa'imaneju'u repau'te. Romi ujupai peonare ja'me kainare, umupai rujoromi peonare ja'me kainare, kurineenare, rupu tjosiva'nare pojonare, ruarepa ke'reneenare, si'arumu cono ju'inare, pöse ñaanare jmamakarujẽ'e pojomaneju'u repanare, jā'aja'ñe pa'inapi, “Jesucristo'te cuasame chukuna”, chiito. Ucuaja'che jā'aja'ñe pa'inare aujẽ'e ja'me ñu'iju ai maneju'u repanare. ¹²⁻¹³ Jesure cuasamana pa'iche cuasa ñañe chu'u cho'ochema'mu. Dioa'mu jā'aja'ñe cho'oku. Musanukonata'ni Jesure cuasaju musanukonare ja'me chi'ina cu'ache pa'iche cuasa ñaju'u. Cu'ache cho'oku'te jo'kasaju'u, chiimu chu'u.

6

Jesure cuasana repana majapajana pa'iche'te Jesure cuasamanare sa kuasi'ere kamu

¹ Diorejẽ'e masi cuasama'ñe ruu tiñe cho'ojuasome musanukona. Te'ena ja'me pa'inani pe'ruju pã chẽañe chũ'ukuni Diore cuasama'kuni sa kujuasome musanukona. Je'se pa'ina Jesucristo'te cuasanani sa kamu'ñe Diore cuasama'kuni sa kuache, repauji asa, te'eu'te, “Iku'pi cu'achu'o paamu”, chiau chini? Ija'che cho'oto na'a re'omu: Pe'runapi Jesucristo'te cuasanani sa kuaru asa, “Iku'pi cu'a chu'o paamu”, chijanaa'me repana. ² Mai Jesucristo'te cuasana Diopi chũ'ukuna pã ucuanuko cheja pa'ina cho'oche peore cuasa ña kujanaa'me. Aperumu chu'u musanukonare kuasi'kuamũ jā'a. Jā'aja'ñe cho'ojache asasinata'ni, je'sejekuna musanukona sāiñechi'a cu'ache cho'omajñarũ care'vavesuche? ³ Angeles pa'iche'te cuasa ña kuache pa'iuasomu maire. Jā'aja'ñe

cho'ojanajeju na pãi cheja pa'ina cho'omajñarũã cuasache na'a vesama'mũ maire, chiimũ chu'ũ. ⁴ Jã'ajekũna mũsanũkonare ja'me pa'inapi jo'e chekũnani sãĩñe pe'runi Diore cuasamanare sa kuama'ñe Jesure cuasakuanupũ pa'inani, rũa vesuva'nachi'a pa'itojẽ'e ũcua sa kuajũ'ũ, care'vakaapũ. ⁵ Mũsanũkonapi vajũchu'ũ ju chini i'kamũ chu'ũ. Mũsanũkona ke'reche care'vamasina, ¿te'eũjẽ'e peoche? Pa'imẽ. ⁶ Mũsanũkona, "Jesucristo'te cuasanaa'me chũkũna", chiinata'ni sãĩñechi'a ke'reju pa'ijũasome. Majapãijanapi sãĩñechi'a ke'reju cho'osi'e care'vama'ñe Jesure cuasamanani sa kuajũasome mũsanũkona, repanapi care'vakaapũ chini.

⁷ Jã'aja'ñe cho'oju cu'ache cho'ome mũsanũkona. Sãĩñechi'a pe'ruju Jesucristo'te cuasamana cho'ocheja'che cho'ome mũsanũkona. Mũsanũkonare ja'me pa'inapi cu'ache cho'oto sãĩñe cu'ache cho'omanejũ'ũ. Mũsanũkona paache'te repanapi tũasoto sãĩñe pe'rumanejũ'ũ repanare. Cu'ache cho'oche'te juvoto na'a re'omũ. ⁸ Jã'ata'ni mũsanũkona majapãijanachi'api sãĩñe rũa cu'ache cho'ojuasome. Jorejũ repana paache'te tũa paañu chini pãi chẽañe chũ'ũkũni i'kajũasome mũsanũkona, repaũji tuakaau chini.

⁹ Rũhiñe cuasaju pa'ijũ'ũ mũsanũkona. ¿Ie vesũche mũsanũkona? Cu'ache cho'ona Dios chũ'ũñe asa chẽamapũ Repaũ pa'icheja saima'me. Vejamanapi cu'a cho'ona, rũjoromi peonare ja'me kãina, ũcuachi'a ũju pãi peonare ja'me kãina, umũ pãi ũcuajanare umũneena, ũcuachi'a romi ũcuajanare romineena, kuri kooñu chini ja'me kãinana'me tũosiva'nare pojona Dios pa'icheja saima'me. ¹⁰ ũcuachi'a pãi chekũna paamajñarũã ñaasonana'me, kurineena, si'arũmũ cono

jũ'ina, ke'reneenana'me jorena Dios pa'icheja saima'me.
¹¹ Aperũmu mũsanũkona te'ena jã'aja'ñe cho'oju paniasome. Jã'ata'ni Diopi mũsanũkonare chẽa paaku mũsanũkona cu'ache cho'osi'e tu'nesokaisi'kuamũ. Jã'ajekũna chura mũsanũkona rekoñoã meno peomu Dios Rekochoji cho'okaiũna. Chura Dios mũsanũkonare, cu'ache cho'omanesinare cuasacheja'che cuasamũ, Maire Paaku Jesucristo cho'okaisi'ejekũna.

Jesucristo'te cuasana ca'nivũã Repau neeca'nivũja'ñe pa'iche'te kuamũ

¹² Te'ena ija'che i'kanaa'me mũsanũkona: “Chu'ure uache peore cho'ore'omu”, chiinaa'me mũsanũkona. Ūcuarepaa'me jã'a. Jã'ata'ni chekurũmu chu'upi chu'ure uache'te cho'oni meñe re'oja'che cho'oma'mũ. Jã'ajekũna chu'ure uache cu'ache cho'ocuheku'mũ chu'ũ. Ūcuaja'che chu'upi chu'ure cho'ouache'te te'emajñarũachi'a cho'oku che'chesoũna na'a pa'isirũmu chu'ure ũhasora chiiku'teta'ni ũhacu'amũ.

¹³ Te'ena ija'che i'kanaa'me mũsanũkona: “Maipi ãure ãiju paapu chini mai cutaroã cho'okaisi'kuamũ Dios. Ūcuachi'a ãu cho'okaisi'kuamũ mai cutaroãna ãni mevoa'ju chini”, chiinaa'me mũsanũkona. Jã'ata'ni ãuna'me pãi cutaroã si'asojachea'me. Icheja pa'irũmuchi'a paache'me jã'a. Ūcuachi'a ija'che i'kanaa'me mũsanũkona: “Dios mai ca'nivũã cho'okaisi'kuamũ maipi ũcuauanare ja'me kãiju paapu chini”, chiinaa'me mũsanũkona. Mũsanũkona jã'aja'ñe i'kache jorechu'oa'me. Dios mai ca'nivũãre Jesucristoni jo'kara chini cho'osi'kuamũ. Ūcuachi'a Maire Paaku maipi re'oja'che paapu chini cho'okaisi'kuamũ.

¹⁴ Dios peore Cho'omasikũjekũ Jesucristo'te jũniso tãcojñosi'kũre vasosi'ea'che maipi jũnisoru ũcuaja'che

vasoja'mu maire, maipi vajurani Repau pa'ichejare sani re'oja'che paapu chini. Já'ajekuna mai ca'nivua meñe cu'ache cho'omanefu.

¹⁵⁻¹⁶ Mai Jesucristo'te cuasana ũcuanuko Repau ca'nivuja'ñe pa'ijuasome. Já'ajekuna maipi Repau'te cuasanapi s'iuromire ja'me kaito cu'amu. Maipi já'aja'ñe cho'oni Jesucristo ca'nivuna cu'ache cho'ocheja'che cho'ome. Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kumu:

Pai te'eka'chapana ja'me kani ũcuate'euja'che pa'ime, chiimu. Já'a musanukona masime, paiu s'iuromio'te ja'me kani repaona'me ũcuate'eca'nivuja'ñe pa'iche. Já'ajekuna musanukonapi Jesucristo ca'nivuja'ñe pa'inapi s'iuromire ja'me kani ũcuao ca'nivuji Jesucristo ca'nivuna ũcuate'eca'nivuja'ñe cho'ome. ¹⁷ Já'ata'ni paiu Jesucristo'te jovoni Repauna'me ũcuate'euja'che pa'iu Repau cuasacheja'che re'oja'che cuasaku pa'imu.

¹⁸ Musanukona amupai murñjoromi peonare ja'me kaine ruu cuhejũ'u. ũcuaja'che romi muñjupai peonare ja'me kaine ruu cuhejũ'u. Paiu repau rñjoromi peonare ja'me kaidu repau ca'nivu'te cu'ache cho'omu. Cu'ache cho'oche si'ache pa'imu, já'ata'ni ca'nivu cu'ache cho'oma'ñe. Pai ija'chechi'a cu'a cho'ona repaana ca'nivua're meñe cu'ache cho'ome: romi repaana ñjupai peonare ja'me kainana'me amupai repaana rñjoromi peonare ja'me kaina. ¹⁹ Dios Rekocho ja'me pa'imu musanukonare, Repau Raosirekocho. Musanukona ca'nivua Dios Rekochoji ja'me pa'iana Repau vu'eja'chea'me. ¿Já'a cuasama'ñe musanukona? Repau neenaa'me musanukona. Já'ajekuna ũcuauache cho'ocu'amu musanukonare. ²⁰ Repau Mamakuni jo'kasi'kuamu, jũni ro'ikakuna maini paara chini. Já'ajekuna musanukona re'oja'chechi'a cho'ojũ

pa'ijũ'u, pãipi musanukona pa'iche'te ña, “Dios peore masiku'mu”, chiiju masia'ju.

7

Pãi romi vejache chu'vache'te kuamu

¹ Chura musanukona chu'ure sēniasaju tocha raosi'ere kuaku tochapiramu chu'u. Umupãi romi vejama'ñe pa'iche cu'ama'mu. ² Musanukona pa'icheja cana umupãi ruja jainuko romineeju cu'ache cho'ona pa'ijuasome. Jã'ajekuna umupãipi rñjoromi peonani cu'ache cho'ocuheni romire veja paaa'ju. Musanukona umupãi romi veja murñjoromina'me pa'ijũ'u. Musanukona romi ũcuachi'a umu veja muñjuapaina'me pa'ijũ'u. ³ Umuu romio'te vejasi'ku re'oja'che paa t'aa'ku repau vejasi'kore. Romio ũcuaja'che umuu'te vejasi'ko re'oja'che pani t'aa'ko repao vejasi'kure. ⁴ Romio umuu'te vejasi'ko ũjuna'me pa'imo. Repao ca'nivu ũju neeca'nivu'me. Cuhema'ñe paa repao. Umuu ũcuaja'che romio'te vejasi'ku rñjona'me pa'imu. Repau ca'nivu rñjo neeca'nivu'me. ũcuachi'a cuhema'ñe paa repau. ⁵ ũjuna'me rñjo sãinechi'a chiiju pani cuhemanejũ'u. Jmamakaru cu'a cho'omairo pa'iju Dioni sēeju pa'ito re'omu. Sēni pi'nisirumuta'ni jo'e cho'oju pa'ijũ'u. Musanukonapi jeereparumu cu'a cho'oma'ñe pani vatipi chũ'ukuna juvo koka peoju chekunani cu'a cho'ocosome.

⁶ “Ūcuanuko romi veja paajũ'u”, chiiu chũ'uma'mu chu'u musanukonare. Ūcuachi'a, “Musanukonapi vejaru cu'amu jã'a”, chiima'mu chu'u. ⁷ Ija'che cuasamu chu'u: Pãi ũcuanuko chu'u pa'icheja'che romi peona pa'ito na'a re'omu. Dios jo'kasi'ea'me jã'a. Dios te'enare

romi veja re'oja'che pa'iche jo'kamu. Chekunare romi vejama'ñe pa'iju re'oja'che pa'iche'te jo'kamu.

⁸ Chura va'jeromina'me chuta'a vejamanare iere i'kamu chu'u: Chu'u pa'icheja'che vejama'ñe pa'imasito rua re'omu. “Vejañ'u”, chiima'mu chu'u repanare. ⁹ Jã'ata'ni romi ũcuuanare ja'me kãñe'te juvo vesuni vejañ'u. Romineenare vejato na'a re'omu, romi umuuneenare ũcuachi'a.

¹⁰ Maire Paaku Jesupi chu'ukuna ija'che paapu chini chu'umu chu'u: Musanukonare vejasinare muñjupãi jo'kasomaneñ'u. ¹¹ Romio ñjure jo'kaso chekuni pa'ito cu'amu. Jo'ka te'eo pa'icu'ato jo'e ñju pa'isi'kuni co'ia'ko. Umupãi ũcuaja'che rñjuromi jo'kasomaneñ'u.

¹² Chekunare, Jesure cuasamanare ja'me pa'inare, iere tocha saomu chu'u. (Ie Maire Paaku chu'usi'ema'mu. Jã'ata'ni Repu saosi'kujeku chu'vamu chu'u musanukonare.) Musanukona umupãi te'ena Jesucristo'te cuasanapi romi Jesucristo'te cuasamanani paajuasome. Pãu romio'te jã'aja'ñe pa'iko'te paaku jo'kamaneñ'u, repaoji ũcua pasa chiito. ¹³ Romio ũcuaja'che Jesucristo'te cuasakoji umute Jesucristo'te cuasama'kuni pani jo'kamaneñ'u, repuji ũcua para chiito. ¹⁴ Umu Jesucristo'te cuasama'kupi romio'te Jesucristo'te cuasakoni paaku'te Diopi re'oja'che cho'okaija'mu repute, rñjuore Jesucristo'te cuasakoni paakuna. Umu ũcuaja'che Jesucristo'te cuasakuji romio'te Jesucristo'te cuasama'koni paato Diopi re'oja'che cho'okaija'mu repute, ñjuore Jesucristo'te cuasakuni pa'iona. Puka'kupãire jã'aja'ñe cho'okaiu repuna mamachii ũcuaja'che re'oja'che cho'okaiumu Dios. Repuji jã'aja'ñe cho'okaima'to repuna mamachii Jesucristo'te cuasamana mamachii pa'icheja'che pa'ira'ame. ¹⁵ Jã'ata'ni Jesucristo'te cuasama'kupi rñjuore

Jesucristo'te cuasakoni jo'kasora chiito ñsemanejũ'u repau'te. Ũcuaja'che Jesucristo'te cuasama'kopi ñjũre Jesucristo'te cuasakuni jo'kasora chiito ñsemanejũ'u repao'te. Jesucristo'te cuasakuni jo'kasoru te'eu pa'iu romi peou'mu repau. Romio ũcuaja'che ñjũpi jo'kasoruna te'eo pa'io umu peoo'mo. Jã'aja'ñe jo'kasochẽ ñsemaneni cu'ache cho'oma'me repana. Dios maire cavama'ñe paapu chini chẽasi'kuamũ. ¹⁶ Musanukona Jesucristo'te cuasamana pa'iju cho'ojache vesume. Romio Jesucristo'te cuasakoji ñjũre Jesucristo'te cuasama'kure pa'iko ñju pa'iu cho'ojache vesumo. Chekurumu repau na'a pa'isirumuna Jesucristo'te cuasajacosomu, rñjopi Jesucristoni cuasako re'oja'che pa'iona uache ñani. Chekurumu pãaja'mũ. Umũ ũcuaja'che Jesucristo'te cuasakũji rñjore Jesucristo'te cuasama'kore paaku rñjo pa'io cho'ojache vesumu. Chekurumu repao na'a pa'isirumuna Jesucristo'te cuasajacosomo, ñjũpi Jesucristoni cuasaku re'oja'che pa'iana uache ñani. Chekurumu pãaja'mo.

¹⁷ Jã'ata'ni Maire Paaku musanukonare pa'iche jo'kasi'e ũcuanuko ũcua pa'iju re'oja'che pa'ijũ'u. Re'oja'che paapu chini Dios musanukonare chẽasi'kuamũ. Jã'are chu'vaku si'achejña ku'iu pãi Jesure cuasana chi'ivu'ñana chu'vaku pa'iku'mu chu'u. ¹⁸ Jikora'muru chã'tiru caca'niru chuto tuache judiõpãire jo'kasi'kuamũ Dios. Jã'a musanukona masime. Jã'ata'ni judiõpãiu Jesucristo'te cuasani judiõpã cho'ojũ pa'iche jikochã'tiru chuto tuache cuheku jo'kamanea'ku. Ũcuachi'a judiõ peokũji Jesucristo'te cuasani jikochã'tiru chuto tuacojñomanea'ku. ¹⁹ Judiõpãiu chi'a jikochã'tiru chuto tuacojñosi'ku pa'ito re'omu. Ũcuachi'a judiõ peokũchi'a jikochã'tiru chuto

tɬacojñomanesi'kɬ pa'ito re'omɬ. Jã'aja'ñe pa'ichejẽ'e cuasama'ñe Dios chũ'uñe'te asa jachama'ñe pa'ijɬ re'oja'che cho'och'e'te na'a ruu cuasajɬ pa'ijũ'u. ²⁰ Dios chẽasina ũcuanɬko repanare Repau chẽarumɬ pa'isi'e jo'kasoma'ñe ũcua pa'ijɬ cho'ojɬ paapɬ. ²¹ Te'enare Dios musanɬkonare chẽarumɬ chekunapi chẽa paajuna kuri kooma'ñe rupɬ cho'och'e cho'okaina pani oimanejũ'u. Jã'ata'ni musanɬkonare paanapi saiche ũsema'to sani pa'ijɬ cho'och'e'te cho'ojɬ kurire kooju pa'ijũ'u. ²² Pãiu, Jesús chẽarumɬ pã chẽa paacojñokɬ pani, pojoa'kɬ. Jesupi repau'te re'oja'che paamɬ, re'oja'che pa'iche'te masia'kɬ chini. ũcuaja'che pãiu, Jesús repau'te chẽarumɬ pã chẽa paacojñoma'kɬ pani Jesús chẽa paakɬ'mɬ chura. ²³ Jesucristo musanɬkonare jũni ro'ikani koosi'kuu'mɬ. Koocojñosinajeju chura Repau neena'me musanɬkona. Jã'ajekuna Repau chiichechi'a cho'ojɬ chekunapi musanɬkonare chẽa paajɬ repanare uache si'ache chũ'uñu chiito cuhejũ'u. ²⁴ Asarepajũ'u, ũcuanɬko chu'u majapãijana. Dios musanɬkonare chẽarumɬ pa'iche ũhasoma'ñe ũcua pa'ijɬ Dioni pojoju pa'ijũ'u.

²⁵ Chura romichĩ chuta'a umɬ vejamanare chu'vache'te tochamɬ chu'u. Maire Paaku Jesús chũ'umanesi'kuu'mɬ ie. Jã'ata'ni Dios chu'ure oiɬ cho'okaimɬ Repau chiichechi'a cho'oa'kɬ chini. Repau chiiche'te cho'okɬ ija'che chu'vamɬ chu'u: ²⁶ Chu'u cuasato irumɬ chejapi ruarepa pa'ivesache pa'iuana musanɬkonapi vejama'ñe pa'ito na'a re'omɬ. ²⁷ Jã'ata'ni umɬpã romi paana murũjoromi jo'kasomanejũ'u. Chuta'a vejamanareta'ni, "Ku'e vejajũ'u", chiiu chu'vama'kuu'mɬ chu'u. ²⁸ Jã'ata'ni pōsuuji romio'te vejani cu'ache cho'oma'mɬ. ũcuachi'a romichĩioji

umuu'te vejani cu'ache cho'oma'mo. Jã'ata'ni musanukonare vejasinare rua cuaja pa'ija'mu icheja pa'irumu. Jã'ajekuna musanukonare, "Cuaja peoche paapu chini, vejamauro pa'ijũ'u", chiikummu chu'u.

²⁹ Musanukonare chu'u majapãijanare iere i'kara chiimmu chu'u: Icheja ai pa'imanejanaa'me mai. Jã'ajekuna Cristo chiiche'te cho'ojũ ruu cuasaju pa'ijũ'u Repau'te. Chura romi paana murũjoromichi'a cuasaju pa'imanejũ'u. ³⁰ Ota oina ũcuaja'che musanukona majapãi jũ'isinarechi'a cuasaju pa'imanejũ'u. Ruu pojaju pa'ina ũcuaja'che pojaju pa'ichechi'a cuasaju pa'imanejũ'u. ũcuaja'che pōse koosina pōsechi'a cuasaju pa'imanejũ'u. ³¹ ũcuaja'che pãi icheja cho'oche'te ruu cho'ojũ cu'amajñarũã jãaa paana jã'achi'a cuasaju pa'imanejũ'u. Chejana'me cu'amajñarũã si'asojachea'me. Jã'ajekuna Cristo chiiche'te cho'ojũ cuasaju pa'ijũ'u Repau'te.

³² Musanukonapi ãu ãiñena'me pa'iche ruarepa cuasaju pa'ito cu'amu. "Jã'aja'ñe pa'ijũ'u", chiima'mu chu'u musanukonare. Ija'chea'me: Pãiu romi peoku Diorechi'a cuasaku pojore'omu repau'te. ³³ Romi paaku'teta'ni rũjopi pojoa'ko chini rũjore kuirachena'me cuasakuna, ³⁴ Diorechi'a cuasacu'amu repau'te. Romio te'eo pa'iko ũcuaja'che Diorechi'a cuasako cho'oche cho'okaire'omu repao'te. Umuu pa'iko'teta'ni ũjupi pojoa'ku chini ũjure kuirachena'me cuasakona Diorechi'a cuasacu'amu repao'te.

³⁵ Musanukonapi ña re'oja'che paapu chini jã'aja'ñe chu'vaku tocha saomu chu'u musanukonare. Pa'ivesacheta'ni chũ'ucuhemu chu'u musanukonare. Musanukonapi re'oja'che pa'iju, Diore si'arumu pojaju pa'iche'te asani na'a ruu pojoa'mu chu'u.

³⁶ Jã'ata'ni pãiu mamako'te romichĩio'te umuu sēecojoñosi'kore paaku, “Ikore umuu'te pa'ire'omu”, chini cuasani umuu'te pa'iche ũsemanea'ku. “Chu'upi ikore ũseni re'oja'chere cho'oma'mu. Aia'mo iko chura”, chini cuasani ũsemanea'ku repau. Ũsemaneni cu'ache cho'oma'mu repau. Repanapi vejato re'omu. ³⁷ Chekuta'ni, mamako'te romichĩio'te paakuji, “Chu'u neeko umu vejama'to na'a re'omu”, chiimu. Peore pe'keru jã'aja'ñechi'a cuasasi'kupi mamako'te umu vejache ũseni cu'ache cho'oma'mu repau. “Īsija'mu chu'u ikore”, chiimanesi'kupi ũseni cu'ache cho'oma'mu repau. Jã'ajekuna jo'e chekupi sēeuna ũseni cu'ache cho'oma'mu. ³⁸ Pãiu mamako'te umu vejache ũsema'to re'omu. Jã'ata'ni ũseni na'a re'oja'che cho'omu repau, chu'upi cuasato.

³⁹ Romio umuu'te vejani ũju vajuu pa'ichetu'ka pao. Repao ũju jūnisoruta'ni repao'te uaku ni jo'e vejare'omu, jã'ata'ni Jesucristo'te cuasakuni. ⁴⁰ Jã'ata'ni repaoji jo'e umu vejamaneni na'a ruu pojoko pa'ija'mo. Jã'aja'ñe cuasamu chu'u. Jã'aja'ñe cuasakujeku che'chomu chu'u musanukonare, chu'uni Dios Rekochoji cho'okaiuna.

8

Tũosiva'nani pojoju ãumajñarũ ĩsiche'te kuamu

¹ Chura ruu tũosiva'nani pojoju pã ģumajñarũ ĩsisi'ere kaku tocha saopi'ramu chu'u. Musanukona ũcuanuko, “Jã'a peore masinaa'me chukuna”, chiicosome. Jã'ata'ni masinaa'me chini ija'che i'kato cu'amu, “Masinajeju chekunare na'a re'oja'che cho'onaa'me chukuna”, chiito. Jã'aja'ñe i'kana chekunarejẽ'e ña oimanaa'me. Pã chekunare oina re'oja'che cho'okaime repanare, na'a re'oja'che paapu

chini. ² Pãiu ũcuauakujji, “Rua masi'u'mu chu'u”, chiiku repa'ni chuta'a masicheji rua karakuna repa' masirujja'chere vesumu. ³ Jã'ata'ni pãiu ũcuauaku Diore chiiku rua masi'u'mu. Dios ũcuachi'a repa'ni masiku, “Chu'u neekua'mu iku”, chiimu repa'te. ⁴ Jã'ajekuna maipi, “Tũosiva'nare jo'kasi'ere ãure ãito cu'amu”, chini cuasamanapi ãito cu'ama'mu. Ija'chea'me: Dioma'me repava'na. Dios te'eu'mu. Cheku Dios peomu. Masime mai jã'a. ⁵ Chekuna pãi ija'che cuasaju i'kanaa'me: “Dios te'euma'mu. Maire paava'na diova'na cunau'muna'me cheja rua jainuko pa'ime”, chiinaa'me repana. ⁶ Jã'ata'ni mai iere masiju, “Mai Ja'ku, Dios, ũcuate'eu'mu”, chiinaa'me. Repaju cho'ona peore pa'imu chura, chejana'me cu'amajñarũã, cu'ava'nana'me pãi. Mai Repa' neena'me. ũcuachi'a Maire Paaku, Jesucristo, ũcuate'eu'mu. ũcuauji cho'ona peore pa'imu chura. Mai ũcuachi'a Repa' cho'okaisi'ejekuna Repa' neena'me. ⁷ Jã'ata'ni pãi Jesucristo'te cuasana ũcuarepanuko masima'me jã'a. Tũosiva'nare jo'kasi'ere ãu ãito cu'ama'mu. Jã'ata'ni pãi te'ena tũosiva'nare aperumu pojoj che'chesosinajeju churajat'ka ãu repava'nare jo'kasi'ere, “Ie ãu diova'na neea'me”, chini cuasaju ãiju ũcu cuasame repava'nare. “Maire iere ãito cu'amu”, chiiju cuasacosome repana. Jã'aja'ne cuasanapi ũcuare ãito, ũcuanani cu'amu. Cu'ache cho'ome repana. Repana cuasache'te jã'aja'ne cu'ache cho'oju pani rũhi'ne cuasache cavesu'ojanaa'me repana. ⁸ Jã'ata'ni Diore ãu ãi'neji pojoma'nea'me. ãumajñarũã si'arepache ãimaneni cu'ache cho'oma'me. ũcuachi'a si'ache ãu ãi'neji na'a re'oja'che cho'oma'nea'me. ãu ũcuauache ãire'omu.

⁹ Jã'ata'ni musanukona na'a masina ñarepaju pa'ijũ. “ũcuauache cho'ore'omu chu'ure”, chini ũcuauache cho'oju pa'imanejũ'u, musanukona

majapāijava'na vesuva'napi ña chëa cu'ache cho'oche'te che'chemanea'ju. ¹⁰ Musanukona na'a masinapi tñosiva'nare ĩsisi'ere ãu ñu'ijũ ãivu'ere repava'nare pojomanata'ni ãito chekurũmu vesuva'napi ñani ũcuaja'che ãijũ tñosiva'nare pojojanaa'me, “Ina masina repava'nare tñosiva'nare pojojuna chũkũna'te ũcuaja'che pojoju ãire'ocosomu”, chini.

¹¹ Jã'aja'ñe cho'oni musanukona majapāijanare re'oja'che pa'ivesunani na'a masinapi cu'ache cho'oche'te che'chojanaa'me. Jesucristo re'oja'che pa'ivesunare ũcuachi'a jũni ro'ikaisi'kũa'mũ, Diona'me re'oja'che paapũ chini. ¹² Musanukona majapāijanare pa'ivesunani, “Ija'che cho'oche cu'ache'me”, chiijũ cuasaju pa'inani musanukonapi jã'aja'ñe cho'o ñoni cu'ache cho'ome repanare. Jã'aja'ñe cho'o ñoru, “Cu'ache'me ie”, chiijũ cuasanapi ña chëa cho'oni repana re'oja'che cuasaju pa'iche cho'oju cavesusojanaa'me repana. Repanare jã'aja'ñe cu'ache cho'oni Jesucristo'te ũcuachi'a cu'ache cho'ome musanukona. ¹³ Jã'ajekũna chũ'ũ majapāijanare ãu ãni ñoñeji cacũ'oche cuhekũ'mũ chũ'ũ. Repanapi chũ'ũ ãiñe'te ña ũcuaja'che cho'oju repana cu'amũ chiisi'ere cho'ojuña ñani jo'e jmamakarũjẽ'e koo ãimaneja'mũ chũ'ũ, “Repanapi ña ãicu'ache'te ãijũ che'chesoju”, chini.

9

Jesucristo saosinare kuirache'te kũamũ

¹ Jesucristo saosi'kũjekũ pãi chekunare chëa paacojñoma'kũa'mũ chũ'ũ. Maire Paaku'te, Jesure ñasi'kũa'mũ chũ'ũ. Ũcuauji cho'okaiuna chũ'ũpi chũ'vakũna Dios chũ'o asa chëa Repau'te Jesure cuasaju jovo pojoju pa'ime musanukona. ² Jesucristoju

saosi'kua'mu chu'ure musanukonani Repau chu'ore chu'vaa'ku chini. Repau neenajeju chu'u pa'iche masime musanukona. Chura chu'upi chu'vakuna asa chea Diore cuasaju pa'ime musanukona. Jã'ajekuna pã musanukona pa'iche'te ñani chu'ure Jesucristo saosi'e masijanaa'me. Jã'ata'ni chekuna te'ena Dios chu'ure saosi'e jachame. ³ Pã chu'ure ke'renapi, "Iku Jesucristo saosi'kuma'mu", chiito ija'che i'kaku'mu chu'u repanare: ⁴ Chu'ure Jesucristo saosi'kujekuna chu'u che'chona paache ãñena'me ukuche seere'omu repanare, chu'ure seuato. ⁵ Ucuaja'che chekurumu romio'te Jesucristo'te cuasakoni vejani ku'iu kuhare'omu chu'ure, kuhaato. Jã'aja'ñe cho'ome Pedrona'me Maire Paaku Jesús cho'jehi, chekuna Repau saosina ucuaja'che; rãjoromi kuhaju ku'ime. ⁶ Chukunachi'aa'me te'eka'chapana Bernabena'me chu'u, Dios chu'o chu'vanapi cho'oche cho'uju kuri kooju peore chukuna chiiche ro'ina. Jã'ata'ni chukuna chu'vanapi chukuna'te kuirato cu'ama'mu.

⁷ Pã ucuache cho'oche cho'uju kuri koome. Sõtaopã repanare chũ'nare cho'oche cho'okaiju kurina'me ãu koome. Ucuaja'che pãu pãsi uche tãsi'ku uche pa'irumu ãimu. Ucuachi'a pãu ovejava'nare kuiraku repava'na oje qui ukumu. Jã'ajekuna chukuna Dios chu'o chu'vasi'e ro'i kuri kooto cu'ama'mu. ⁸ Asarepajũu. Pã cuasachechi'a tochama'mu chu'u. Dios chu'o aperumu Moisés tocha jo'kasi'e ija'che kumu:

⁹ Pãuji vacava'nare trigo po'teche chũ'ukuji repava'nani trigo'te ãiũseto cu'amu, chiimu. Vaca cho'ochechi'a cuasaku jã'aja'ñe tochache chũ'umanesi'kua'mu Dios. ¹⁰ Chukuna'te Repau

chũ'o chũ'vajanani cuasaku jā'aja'ñe tochache chũ'usi'kua'mu Dios. Pãi vea tãnana'me tuana cho'oche cho'osi'e ro'i kooñu chini cuasaju cho'ome repana. ¹¹ Æu tãkaisina repana tãkai'se ro'i koome. Chũ'ure ũcuaja'che Diore æu tãkai'se'ja'che mũsanũkonare Repau chũ'o chũ'vakai'se ro'i koore'omu. ¹² Chekuna Dios chũ'o chũ'vana mũsanũkonare chũ'vache ro'i kurina'me æu kãñe koome. Chũ'uni mũsanũkonare na'a rua chũ'vakuni jā'aja'ñe na'a rua ïsito re'omu. Jã'ata'ni kurijẽ'e sẽema'ñe chũ'o re'oja'chere Jesucristo pa'iche'te chũ'vaku pa'iku'mu chũ'u, mũsanũkonapi asa chẽaa'ju chini. Mũsanũkonapi asa jachamanea'ju chini kurijẽ'e sẽema'ñe chũ'vakumũ chũ'u. ¹³ Judíopãi Dioni pojou va'iva'nare Repau vu'ena ra vanisome. Vanisojuna phairipãina'me repavu'e cho'oche cho'okaina va'i joopo koo ãime, cho'oche cho'okaiche ro'i. Jã'aja'ñe cho'oche masime mũsanũkona. ¹⁴ Ũcuaja'che Maire Paaku chũ'u jo'kasi'kua'mu, Repau chũ'o chũ'vanapi ãuna'me kãñe kuri kooa'ju chini.

¹⁵ Jã'ata'ni kuri sẽema'kua'mu chũ'u mũsanũkonare. Chura kurire sẽeu tochama'mu chũ'u mũsanũkonare. Kurijẽ'e sẽeuama'ñe chũ'vuamũ chũ'ure. Rua æucuha jũ'iu chũ'vanijẽ'e ũcua kuri sẽemaneja'mu chũ'u. ¹⁶ Dios chũ'o chũ'vakuta'ni chekunare ija'che i'kama'kua'mu chũ'u: "Asarepajũ'u. Re'oja'chechi'a cho'oku'mu chũ'u", chiima'kua'mu. Pãi chũ'vani chũ'ure Dios chũ'u jo'kasi'ere cho'oku'mu chũ'u. Chũ'upi jā'are cho'oma'to pojomanera'amũ Dios chũ'ure. ¹⁷ Diopi pojoku re'oja'che cho'okaiku'mu chũ'ure, chũ'uni chũ'vuakuna chũ'vasi'e ro'i. Ũcuachi'a Repau chũ'ure chũ'u jo'kasi'e chũ'vañamekuta'ni ũcua chũ'vato ro'ija'mu Dios chũ'ure. ¹⁸ Chũ'upi Dios chũ'o chũ'vakujũ kãñena'me æu sẽeto cu'ama'mu. Jã'ata'ni sẽema'kua'mu chũ'u.

Kurijē'e sēema'ñe rupu chu'vaku rua pojoku'mu chu'ñu. Chu'ñu ro'iche'me jā'a pojochē.

¹⁹ Ija'chea'me: Pāi chekuna chēa paacojñoma'kua'mu chu'ñu. Ūcuachi'a chu'ñu chu'vache pāi chñ'usi'ema'mu. Jā'ata'ni pāi ūcuuanana'me pani repana chiiche cho'oku repana pa'icheja'che re'oja'che pa'iku'mu chu'ñu, repanapi na'a jainuko chu'ñu chu'vache'te asa chēa Jesucristoni jovoa'ju chini. ²⁰ Judíopāina'me pani repana pa'icheja'che re'oja'che pa'iku'mu chu'ñu, repanapi chu'ñu chu'vache'te Dios chu'ore asa chēa Jesucristoni jovoa'ju chini. Dios aperumu chñ'ñu jo'kasi'e cho'onare ja'me pani repana cho'ocheja'che cho'oku pa'iku'mu chu'ñu. Jā'aja'ñe cho'oma'to cu'ama'mu. Jā'ata'ni ūcu jā'aja'ñe ja'me cho'oku'mu chu'ñu, repanapi chu'ñu chu'vache'te Dios chu'ore asa chēa Jesucristoni jovoa'ju chini. ²¹ Ūcuaja'che pāi Dios chñ'ñusi'e jē'ē'e vesunare ja'me pani repana pa'icheja'che re'oja'che pa'iku'mu chu'ñu, chu'ñu chu'vache'te asa chēa Jesucristoni jovoa'ju chini. Jā'aja'ñe pa'inare ja'me panijē'e repana cho'ocheja'che cu'ache cho'oma'kua'mu chu'ñu. Jesucristoni pojoku, Repu chñ'ñuñe jachama'ñe re'oja'chechi'a cho'oku'mu chu'ñu. Chu'ñupi Jesucristo chñ'ñuñe'te cho'oma'to cu'amu. ²² Rua vesunare ja'me panijē'e ūcuaja'che repana pa'icheja'che re'oja'che pa'iku'mu chu'ñu, repanapi chu'ñu chu'vache'te asa chēa Jesucristoni jovoa'ju chini. Pāi ūcuunkore ja'me pa'iu, repana pa'icheja'che re'oja'che pa'iku'mu chu'ñu, repanapi chu'ñu chu'vache'te asa chēa Jesucristoni jovoa'ju chini. ²³ Peore cho'oku'mu chu'ñu pāipi Jesucristo'te cuasache kuuachu'ore asa chēa'ju chini. Jā'are chini pojoku chu'vaku'mu chu'ñu. Chu'ñupi chu'vakuna Diopi repanani chēa paato rua pojomu chu'ñu.

²⁴ Ūcuaja'che cho'ome pāi vu'vuna. Ūcuanuko ruu vu'vume cajejañu chini. Jā'ata'ni te'euchi'a cajejaimu. Jā'aja'ñe cho'oche masime musanukona. Ūcuaja'che musanukona vu'vu cajejañu chini na'a ruu vu'vu cheja'che peore cho'ore'ochetu'ka Diore re'oja'che cho'oju pa'ijũ'u. ²⁵ Vu'vura chiiku repau ca'nivu ruu kuiramu koka paara chini. Ca'nivu cacu'omajñaruũ cho'oche ūhasomu repau, cho'ouakuta'ni. Ūhaso pa'iu vu'vu cheji cajejani ruvu isiche'te koomu repau. Jā'ata'ni repau koosi'e si'asojachea'me. Mai Jesucristo'te cuasana ūcuachi'a Repau ruvu isiche'te na'a re'oja'chere si'ama'ñere kooñu chini cho'oju cacu'ache ūhasome cho'ouanata'ni, “Dios maire na'a re'oja'chere isija'mu”, chiiju. ²⁶ Jā'ajekuna vu'vu cajejasa chiiku pa'icheja'che pa'iku'mu chu'u. Peorepache pa'ima'kuam mu pāipi Jesucristoni jovoajũ chini. Chekejẽ'e cuasama'ñe re'oja'che cho'ochechi'a cuasaku'mu chu'u. ²⁷ Chu'u meñe ruu chu'uku'mu re'oja'chechi'a cho'ora chini. Chu'uni chekunare re'oja'che cho'okaiñameuato ruu cuasaku cho'okaiku'mu chu'u, repanapi chu'u chu'vache'te asacuheju chini. Chu'upi repanani jā'aja'ñe cho'okaima'to Dios chu'ure Repau chu'o pāi chu'vakuteta'ni Repau chu'ure isira'asi'e re'oja'che isima'mu.

10

Tũosiva'nani ña, “Diova'naa'me ina”, chiimaneajũ chini chu'vache'te kuamu

¹ Asarepajũ'u, chu'u majapāijana. Mai aipāi Egipto cheja etarumu Diopi cho'okuna ūcuanuko okomakapi ñaju saisi'e cavesu manejuũ'u. Okomakapi ñaju saiju Maachiara joopoji oko peacho Diopi jāko nukuna ūcuachejapi ūcuanuko jẽniasome

repana. ² Reparum Moiseni ũcuanuko jovo ja'me pa'ij okoro'vecojñoñeja'ñe okomaka v'ev'ujj saij, chiaraji jēniasome repaña. ³ ũcuanuko si'aumucujña Dios cunam raoche'te āu āij paniasome repaña. ⁴ ũcuachi'a oko peochejare ku'ijj Cristoji cho'okaiuna catap etasi'ere oko ũcuanuko ũkuasome repaña. Reparum Cristo ñoma'kuta'ni ũcuanana'me ku'iu kuiraku paniasom repanare. ⁵ Dios repanare ũcuanukore kuirakuta'ni te'enare pojoasom. Chekunareta'ni Repauni jachajuna pe'ruk ch'ūuna pāi peochejare pa'ij ũcuanuko jūnisoasome.

⁶ Maipi che'chea'j chini jā'aja'ñe ti'jñesi'kua'm, maipi repaña cu'ache cho'ocheja'che cho'omaneaj chini. ⁷ Mai aipāi jainuko t'ūsiva'nani pojoasome, “Dioa'me ina”, chijj. Dios chu'o aperum tocha jo'kasi'e ija'che kuam:

Jā'ana pāi āu āni pi'ni ujacha'ijj pojosi'naa'me, chiim. Jā'aja'ñe cho'oasome repaña t'ūsiva'nani pojoj. Repaña cho'osi'eja'che cho'omaneñu mai. ⁸ Jainuko repaña r'ujjoromi peonani ja'me kāniasome. Jā'aja'ñe cho'ojuna pe'ruk Dios cu'ache cho'osinare ũcuanukore ũcuate'eumucusena veintitrés milrepanare vanisoasom. Repaña cu'ache cho'osi'eja'che cho'omaneñu mai. ⁹ Chekuna te'ena Maire Paaku re'oja'che cho'okaiche'te cuhej, “Maire uache ĩsima'kua'm Repa”, chijj pe'ruasome repaña. Jā'aja'ñe i'karena Maire Paaku pe'ruk añare raouna ũcuanuko kujño jūnisoasome repaña, jā'aja'ñe i'kasi'e ro'i. Repaña i'kasi'eja'che i'kamaneñu mai. ¹⁰ Chekuna Maire Paakuni pe'ruj cu'ache cutuasome. Jā'aja'ñe cutujuna Dios pe'ruk ángelni casoasom repanani vanisoa'ku chini. Repaña cutusi'eja'che Maire Paaku'te cu'ache cutumaneñu mai. ¹¹ Peore jā'a maini che'chora

chini cho'oasomu Dios. “Tocha jo'kajũ'u ie”, chinasomu Repu, mai aipai ti'jñesi'ere asa repana cu'ache cho'osi'eja'che cho'oma'ñe pa'iju, re'oja'chechi'a cho'oju paapu chini. Aperumu Repu Dios irumu pa'ijachere cuasaku peore care'vaasomu. ¹² Jã'ajekuna musanukonu ñarepaju pa'ijũ'u; chekurumu ñameju, “Re'oja'chechi'a cho'oñu”, chiisinapi cu'ache cho'oju cu'ache ti'jñecojñoñe. ¹³ Te'eñoã vatipi chũ'ukuuna cu'ache cho'ouaku'mu maire. Jã'aja'ñe ti'jñemu maire ũcuanukore. Jã'ata'ni Dios, “Repanare cho'okaija'mu chu'u”, chiisi'e ũcuarepa cho'okaija'mu Repu musanukonare. Jorema'kuu'mu Repu. Musanukonani cu'ache cho'ouakuna Repuni sẽeto ũsekaija'mu Repu, cho'omaneaju chini. ¹⁴ Jã'ajekuna chu'u cuasana, jmamakaruũ'e tũosiva'nare pojoju pa'imanejũ'u.

¹⁵ Cuasamasime musanukonu. Chu'u i'kacheji ũcuarepa cuasoma'to kuũ'u. ¹⁶ Mai Jesucristoni pojoñu chini si'arumu chi'i pĩsi uche conore ũkuju, Repu chueniso chie meosi'ere cuasaju, “Re'orepamu, Ja'ku”, chiinaa'me Repu'te. ũcuachi'a chi'i pãpu'te ãiju Jesucristo ca'nivu'te cuasaju ãinaa'me mai. Jã'aja'ñe chi'i ãiju Jesucristona'me ãĩñeja'ñe ãiju pa'ime mai. ¹⁷ Mai Jesucristo'te cuasana pãpu ũcuate'epu jainuko ãĩñeja'ñe Repuni cuasaju ũcuate'epu jakuanupu'me, Jesucristo ca'nivu ũcuate'eca'nivu pa'icheja'che. ¹⁸ Israelpãi cho'ochete cuasajũ'u. Jo'cha va'iva'nare Dios vu'ena ra vani va'i joopo ãime repana. Jã'aja'ñe ãiju Diona'me ãĩñeja'ñe ãiju ũcuuna'me pa'ime repana. ¹⁹ Tũosiva'nata'ni rupu peoche pa'ime. “Dioa'me jã'ana”, chiima'mu chu'u. Repava'nare ĩsisi'e ãu rupu ãua'me; cu'a peomu. ²⁰ Jã'ata'ni pãipi tũosiva'nani ãure ĩsini vatire ĩsicheja'che ĩsime ãu. Jã'aja'ñe pa'ina Dioreta'ni ãu ĩsimanaa'me. Musanukonapi tũosiva'na

pa'ivu'ena mua repava'nare ĩsisi'ere ãu ãni vatina'me ãiñeja'ñe ãiju pa'ime. Jã'aja'ñe cho'oche cuhemu chu'u. Musanukonapi vatire pojoto cu'amu. ²¹ Maipi pĩsi uche conore ũkuu Maire Paaku'te ja'me pa'inapi vatire ũcuate'erumu ja'me pa'icu'amu. ũcuachi'a ãu ãiju Maire Paaku'na'me pa'inapi vatire ũcuate'erumu ja'me pa'icu'amu. ²² Maire Paaku'te pojonajeuna vatire pojocu'amu musanukonare. Dios maire romi vanuku pa'icheja'che pa'iu ũcuate'eu paara chiimu. Jã'ajekuna maipi Repau'te pojonapi vatire pojoto pe'rumu Repau Maire Paaku. ¿Repau'te musanukona Diore vajuchuma'ñe? ũcuachi'a, ¿Repau'te musanukona na'a rua masinaa'ñe?

ũcuuache cho'ochena'me chekunare re'oja'che cho'oche'te kuamu

²³ Te'ena musanukona ija'che i'kajuasome: “ũcuuache cho'ore'omu chukuna'te”, chiijuasome. Jã'ata'ni chekurumu musanukonare uache'te cho'oni re'oja'che jñaama'me. Jã'aja'ñe musanukonare uache cho'oju chekunare cu'ache che'chome. ²⁴ Musanukonare uachechi'a cuasama'ñe chekunare re'oja'che cho'okaiche'te cuasaju re'oja'che cho'oju pa'ijũ'u, repanapi re'oja'che che'chea'ju.

²⁵ Va'i ĩsive sani, “¿Jeecheja rasi'ea'che ie va'i?”, chiima'ñe va'i koo ãijũ'u. “Chekurumu chu'u iere koo ãni tũosiva'nare jo'kasi'e pa'ito cu'ache cho'ocosomu”, chiima'ñe koo ãijũ'u. ²⁶ Dios cho'osi'e ãu ãire'ochechi'aa'me. Chejana'me repacheja pa'imajñaruã peore Dios cho'osi'ea'me. Jã'ajekuna sēniasama'ñe ãire'omu.

²⁷ Pãiu ũcuuakuji Jesucristo'te cuasama'kupi musanukonani ãure ãura chini soito musanukonare saiuato sani repau ãuñe peore koo ãijũ'u. “Chekurumu

chu'u iere ãni cu'ache cho'omu", chini cuasama'ne koo
 aijũ'u repau ãuñe. "¿Jeechejapi mu'u ie va'i rau?",
 chiima'ne koo aire'omu musanukonare. ²⁸ Jã'ata'ni
 pãu ũcuauakũji musanukonani, "Ie ãu tũosiva'ure
 ĩsisi'ea'me", chiiku'te koo aimanejũ'u. Tũosiva'ure
 cuasakũjekũ jã'aja'ne i'kamũ repau. Repau jã'are
 ãu ãni cu'ache cho'omu. Ũcuachi'a repau cuasato
 Jesure cuasaku ũcuauakũji jã'are ãu ãni cu'ache
 cho'omu. Jã'ajekũna musanukonapi repau ãuñe'te ãu
 koo ãni jã'aja'ne cho'ojũ cu'ache che'chome repau'te
 ãu ãusi'kure. Jã'aja'ne cho'omanejũ'u repau'te.
²⁹ Jã'are ãu ãni meñe cu'ache cho'oma'me musanukona.
 Repau'teta'ni cu'ache cho'ome. Jã'are sēniasama'ne
 ãito na'a re'omu. Pãipi, "Cho'ocu'amũ ie", chiito
 cho'ocu'amũ musanukonare. Pãipi, "Cho'ocu'amũ
 ie", chiima'ñeta'ni cho'ore'omu musanukonare.
 Chekurũmu sēniasato, "Ija'che cho'oche cu'ache'me",
 chiinaa'me chekũna. Jã'aja'ne i'kato musanukonare
 cho'ouache cho'ocu'amũ. Cho'omanejũ'u. ³⁰ Chu'upi
 ãure ãiu, "Ja'ku, re'orepamu", chini cu'ache
 cho'oma'mũ. ¿Je'se pa'iu'na pãi chu'ure cu'ache
 cutuche, "Ja'ku, re'orepamu", chini ãu ãiku'teta'ni?
³¹ Musanukona cho'oche'te chekunapi ña, "Dios ru'a
 re'okũ'mũ", chiiju cuasaa'ju chini re'oja'chechi'a
 cho'ojũ'u. Æu ũcuauache aiju, ũcuauache ũkuju
 peore musanukona cho'oche re'oja'chechi'a cho'ojũ'u.
³² Jã'aja'ne re'oja'chechi'a cho'ojũ cu'ache che'choma'ne
 pa'ijũ'u, judiõpãina'me judiõ peonare, Jesucristo'te
 cuasanare ũcuachi'a. ³³ Chu'u pãi ũcuanukore si'arũmu
 pojokũ pa'icheja'che pojokũ pa'ijũ'u. Chu'u'chi'a meñe
 re'oja'che cho'ora chiima'ne pãi ũcuanukore re'oja'che
 cho'okasa chiiku'mũ chu'u, repanapi ũcuanuko
 Jesucristoni jovo, Ũcuau'na'me re'oja'che paapu chini.

11

Romi Diore cuasana chi'i pojoche'te kuamu

¹ Chu'u Jesucristo pa'isi'ēja'che re'oja'che pa'iche'te ña chëa chu'u pa'icheja'che re'oja'che pa'ijũ'u musanukona.

² Musanukonapi chu'uni cuasaju chu'u ja'me pa'irumu chu'u musanukonare che'chos'ere peore re'oja'che cho'ojũ pa'ijũna ruu pojomu chu'u. ³ Jã'ata'ni musanukonare iere masijũ'u chiimu chu'u: Dios Jesucristo'te paaku'mu. Jesucristo ũcuaja'che umupã paaku'mu. Umupã ũcuaja'che repa rujoromire paame. ⁴ Jã'ajekuna musanukona umupã chi'ini tuhiroã tuhiju Diore sêeju, Dios chu'o kuato cu'amu. Tuhiroã tuhiju sêni Jesucristo musanukonare paama'ñeja'ñere cho'o ñome. Jã'ajekuna pãiu ũcuauakuji tuhiro tuhiju sêeuna pãi chekunapi ñani repau'te Paaku'te Jesucristo'te cu'ache cutume. ⁵ Jã'ata'ni romi chi'ini repa sãjore kãñase're tuhimanapi Diore sêeju Dios chu'o kuato cu'amu. Repanare paanare ña kukuma'ñere cho'o ñome. Romipi jã'aja'ñe cho'oni repa sãjo raña ko'usocheja'che cho'ojũ vajuchuche cho'ome. Romio ũcuauakoji kãase'recho tuhima'ñe sêeona pãi chekunapi ñani repao'te paaku'te cu'ache cutume. ⁶ Romio repao sãjopũ kãase'recho tuhicuheko raña tu'kasocojñoa'ko. Jã'ata'ni repaoji rañapa tu'ka ko'usoru pãi ruu cu'ache cutujanaa'me repao'te. Jã'ajekuna Jesucristo'te cuasana chi'ivũ'e mũani repao sãjopũ kãa tuhio paao. ⁷ Dios umupãi cho'oasomu, Repau chũ'uñeja'ñe chũ'uju paapu chini. Pãiuji re'oja'che pa'ito chekuna pãi Diore repau'te cho'osi'kure re'oja'che cutume. Jã'ajekuna umupãi Diore cuasaju vajuchuche'te ñoñu chini Repau vũ'e pa'irumu tuhiroã tuhimaneajũ chiimu chu'u.

Romita'ni **umupāi** paacojñona pa'iche'te ñojanaa'me, repaña sijo kãñase're tuhij**u** pani. ⁸ **Umuu** icheja charo pa'ik**ujek** romioji jñaacojñosi'k**uma'mu**. Romiota'ni **umuu** ca'niv**u** pa'iche ruta cho'ocojñosi'koa'mo. ⁹ Dios **umuu**'te romioji paako ch**ũ'ua'**ko chini cho'omanesi'k**ua'mu**. **Umui** romioni paak**u** ch**ũ'ua'ku** chini cho'osi'k**ua'mu** Dios. ¹⁰ Jã'ajek**una** romi repaña sijore kãñase're tuhij**u** **umu** pa'ina ñoñe paap**u**. Ūcuachi'a ángelepi si'ar**umu** maini ñaj**una** m**usanukona** r**ũj**oromi jã'aja'ñe re'oja'che cho'o**ju** paap**u**. ¹¹ Jã'ata'ni Jesucristo'te cuasana **umupāina**'me romi pa'ito r**ua** re'om**u**. **Umupāi** peoto karam**u**. Ūcuachi'a romi peoto karam**u**. Diopi ñato **umupāina**'me romi ũcuapa'r**uva** masina pa'ime. ¹² Mamar**umu** romio **umuu** ca'niv**u** pa'icheji ruta cho'ocojñosi'koa'mo. Ir**umuta**'ni **umupāi** p**uka**'koromi cutaroã sa'nav**una** ainee jñaacojñome. Dios peore cho'osi'k**ua'mu** **umupāina**'me romi.

¹³ Cuasaj**ũ'u** m**usanukona**. Romioji Dios v**u**'e pa'ikoji, ¿sijop**u** kãase'recho tuhima'ñe sēeto re'ok**u**? ¿Je'se cuasache m**usanukona**? ¹⁴ Mai **umupāichi**'aa'me rañapaã ve'eman**a**. Jã'ajek**una** **umui** rañapa ve'ek**u**'te ñani repa**u**'te pāisoj**u** cu'ache cutume. ¹⁵ Jã'ata'ni romichi'a rañapaã ve'eto re'om**u**. “Re'oja'che ñom**u** ikore”, chiime pāi repao'te. Rañapaã ve'eche romire jo'kasi'k**ua'mu** Dios, repaña kãña pa'icheja'che paap**u** chini. ¹⁶ Pāi**u** ũcuauak**uji** romire rañapaã ve'eche jo'kasi'e asa jachak**u** iere cuasaa'k**u**: Ch**ukunana**'me chek**una** Jesucristo'te cuasakuanup**ũ** ũcuau**ko** jã'aja'ñechi'a cho'o**ju** pa'inaa'me.

Maire Paaku cho'okaisi'ere cuasaj**u** ãu ãir**umu** cu'ache cho'oche'te k**amu**

17 Chura jo'e chekere tochamu chu'u. Musanukona chi'ijũ sãĩnechi'a re'oja'che cho'oruja'chere cho'oma'ñe sãĩnechi'a cu'ache cho'ojũ pa'ijũasome. Jã'aja'ñe musanukona cho'oche'te asaku pojoma'mu chu'u. 18 Musanukona Jesucristo'te cuasaju chi'inata'ni sãĩnechi'a cuheju pa'ijũasome. Pãipi jã'aja'ñe kuajuna asa, “Chu'o ũcuarepacosomu jã'a”, chiimu chu'u. 19 Sãĩnechi'a cuheju ija'che cuasacosome musanukona: “Chekunare na'a ruu masinaa'me chukuna”, chiiju cuasacosome. Jã'ajekuna chekunare ruu i'kacosome musanukona, repanapi, “Ruu masime ina”, chiiju cuasaa'ju chini. 20 Chi'i jã'aja'ñe sãĩnechi'a cuheju Maire Paakuni pojoju ja'me ãu ãirumu Repau cho'okaisi'ejẽ'e cuasama'ñe ãu ãicosome musanukona. 21 Ja'me ãu ãirumuta'ni rupũ ũcuauache ãĩneja'ñe ãiju ũcuapa'ruva ja'me ãima'me musanukona. Te'ena cha'ama'ñe charo ãu ãijũasome. Chekuna cho'jepi ãijũasome. Te'ena ãĩne peoju ãucuhava'na pa'ito chekunata'ni ãure ruu chajiche ãiju pĩsi uche cono ruu ũkujũ cono jũ'ijũasome. 22 ¿Je'se pa'ina musanukona vu'ña ãu ãima'ñe? Musanukona majapãijanare Dios chẽa paanarejẽ'e cuasama'me musanukona. Jã'aja'ñe cho'ojũ chũova'na pa'ijũ ãĩne peova'nare cu'ache cho'ome musanukona. ãĩne'te peoju musanukonare ja'me ãu ãivajuchujũasome repaña. ¿Pojoja'che chu'u musanukonare? Pãara. Ruu cu'amũ jã'aja'ñe cho'oche, chiimu chu'u.

Maire Paaku cho'okaisi'ere cuasaju ãu ãĩne'te kuamu
(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)

23 Chu'u musanukonare kuasi'e Maire Paakujũ
chu'uni kua jñauuna kuasi'kuamũ chu'u
musanukonare ie. Jo'e ũcuare kuamu chu'u
musanukonare. Maire Paaku, Jesús, Repau

chẽacojñojañami Repau neenana'me ãikuji pãpu mini,
²⁴ “Ja'ku, re'orepamu”, chiiu Repau'te ja'me pa'inani
 tu'se isiku ija'che i'kaasomu: “Ie chu'u ca'nivu'me.
 Musanukonapi re'oja'che paapu chini jũni ro'ikasa chini
 pa'imu chu'u. Chu'uni cuasaju chi'iju pãre ija'che
 cho'uju ãiju pa'ijũ'u”, chiniasomu Repau. ²⁵ Au ãni
 pi'nisirumu pĩsi uche conoro'rova mini ucuaja'che
 i'kaasomu Repau. “Ie uche cono chu'u chiea'me.
 Ucuanuko ukujũ'u iro'rova. Pãi ucuanukore cu'ache
 cho'oche'te jũni ro'ikasa chini chuenisoja'mu chu'u.
 Jã'aja'ne cho'oche chu'u chiepi mekuna Dios mamare,
 ‘Ija'che cho'oñu’, chiisi'ere cho'oche'me. Jã'are cuasaju
 chi'i ie uche cono ukuju pa'ijũ'u”, chiniasomu Repau.
²⁶ Jã'aja'ne pãre ãiju uche cono ukuju Maire Paaku
 Jesucristo jũni ro'ikaisi'ere kujaju pa'inaa'me mai, Repau
 jo'e raichetu'ka.

Maire Paaku cho'okaisi'ere cuasaju au airumu
 cho'oche'te kamu

²⁷ Jã'ajekuna pãi ucuananapi Jesús chũ'usi'ere
 jã'aja'ne pã ãiju, uche cono ukunata'ni Repau
 masi cuasamaneni, vajuchumapu, Maire Paaku'te
 cu'ache cho'ome. ²⁸ Jã'ajekuna musanukonapi pã
 ãipi'rani musanukona cho'uju pa'iche'te cuasa cu'ache
 cho'osi'ere charo Dioni ku uhasojũ'u. Kuasirumuta'ni
 ukuju aire'omu. ²⁹ Pãiu, “Jã'aja'nea'me ie”, chiima'ne
 pa'iu Maire Paaku ca'nivu masi cuasama'kupi jã'are
 ukuku ãni cu'ache cho'omu. Cu'ache cho'oche
 uhasoma'kupi ãito Diopi chũ'uuna cu'ache ti'jñeja'mu
 repau'te. ³⁰ Musanukona te'ena cu'ache cho'oche
 uhasomanapi ãiju koka peome chura. Chekuna
 ravuna jũ'ime. Chekuna musanukonare ja'me pa'isina
 jũnisoasome. ³¹ Mai ucuanuko mai pa'iche'te meñe

cuasato re'ora'amu. Cu'ache pa'iche'te meñe cuasa ùhasonare Dios pe'ruma'kua'mu. Pe'rumau jā'aja'ñe pa'inare cu'ache ti'jñeñe jo'kama'kua'mu Repu.³² Maire Paaku re'oja'chere che'choku mai cu'are ña, cu'ache ti'jñeñe cho'omu, maipi ña kuku'a'ju chini. Jā'aja'ñe cho'oku re'oja'chere che'chomu Repu, mai jūnisosirumu Repu'te cuasamana saichejana vati toana sani uumanea'ju chini.³³ Jā'ajekuna, chu' u majapāijana, musanukonapi Jesucristoni cuasaju āure āñu chini chi'ini chekunare cha'aju'u. Ūcuapa'ruva ūcuanuko āiju'u.³⁴ Te'enare rua āucuhato charo musanukona vu'ñana āu āni chi'iju'u cu'ache cho'ocuheni. Vu'ñana āu āni pi'ni chi'iju'u ūcuanuko re'oja'che Jesucristoni cuasaju pāre āñu chini. Jā'aja'ñe cho'oto Dios pe'rumaneja'mu musanukonare. Chu' u sani jo'e chekere che'choja'mu musanukonare.

12

Dios Rekocho pāi si'ache cho'omasiche jo'kache'te kuuamu

¹ Chura musanukonare, chu' u majapāijanare, iere masia'ju chini kuuaku tochamu chu' u: Dios Rekocho maipi masia'ju chini cho'omasiche'te jo'kamu maire. Jā'are che'chora chiimu chu' u musanukonare.² Ie masime musanukona: Aperumu musanukona chuta'a Diore cuasamarumu rūhiñe cuasamaru chu'o cutumava'nani tuosiva'nani poju pa'isinaa'me.³ Jā'ajekuna musanukonare iere masia'ju chini kuuamu chu' u. Pāiu Dios Rekocho cho'okaicojñoku ija'che i'kama'mu: “Jesús cu'aku'mu; vati toana sau”, chiima'mu. Ūcuachi'a pāiu Dios Rekocho cho'okaicojñoma'ku, “Jesús pāi ūcuanucore paaku'mu”, chiima'mu.

⁴ Maire si'acairo cho'omasiche Jo'karekocho Ūcuate'erekocho'me Dios Rekocho. Pāire

ũcuauamajñaruã cho'omasiche'te jo'kamũ Reparekocho. Te'enare cheke cho'omasiche'te jo'kaku chekunare na'a cheke cho'omasiche'te jo'kamũ. ⁵ Ũcuauako Repau jo'kasi'e si'acairo cho'oju Maire Paaku'te Ũcuate'eu'te cho'okaimai mai. ⁶ Dios maire ũcuauakore re'oja'che cho'okaiũ pa'imũ, maire jo'kasi'ere re'oja'che cho'oju paapu chini. Te'enare cheke cho'okaiũ, chekunare na'a cheke cho'okaimũ Repau. Maire ũcuauakore jā'aja'ñe cho'okaikũ Dios Ũcuate'eu'mũ. Maire ũcuauakore peore ruu re'oja'che cho'okaikũ'mũ Repau. ⁷ Dios Rekocho maire ũcuauakore cho'omasiche jo'kamũ, maipi sāiñechi'a re'oja'che cho'okaiju paapu chini. Dios Rekochoji jā'aja'ñe cho'okaiũna Repau maire ja'me pa'iche masime mai. ⁸ Dios Rekocho Repau'te jo'kauanani re'oja'che chu'vamasiche'te jo'kamũ, chekunani re'oja'che chu'vaju paapu chini. Ũcuate'erekochoji chekunare Repau'te uanare Repau chu'o che'chomasiche'te jo'kamũ, chekunani masi che'choju paapu chini. ⁹ Ũcuate'erekochoji te'enare Diore na'a ruu cuasache'te jo'kamũ. Ũcuachi'a chekunare pāi vasomasiche'te jo'kamũ. ¹⁰ Chekunare, Diochi'a cho'omasiche'te jo'kamũ Reparekocho cho'omasia'ju chini. Chekunare Dios chu'o kuamasiche'te jo'kamũ. Chekunare, Dios chu'o kuana kuache asa cuasamasiche'te jo'kamũ, repana kuache'te asa cuasamasi, “Ina Dios chu'o rūhiñe kuanaa'me; ina jorenaa'me”, chiiju masia'ju chini. Reparekocho chekunare tīpāichu'o repanajē'e che'chemanesichu'o cutumasiche'te jo'kamũ. Chekunare tīpāichu'o cutumasina i'kache'te asamasiju rūhiñe kuache'te jo'kamũ. ¹¹ Jā'a peore Ũcuate'eu Dios Rekocho cho'ochē'me. Maire ũcuauakore Repau'te jo'kauache ruu si'acairo cho'omasiche jo'kamũ Repau.

Jesucristo'te Ũcuate'eu'te cuasanajeju ũcuanuko Repau ca'nivuja'ñe pa'iju ũcuate'eujakuanupu pa'iche'te khamu

¹² Pāiu ca'nivu si'ache pa'imu, jũjña, ñakocaã, cutapu peore. Jã'ata'ni ũcuate'eca'nivume. Ũcuate'eca'nivu pa'icheja'che mai ũcuaja'che Jesucristo'te cuasana jainukota'ni re'oja'che ja'me pa'iju, ũcuachi'a Ũcuana'me re'oja'che pa'iju Repau ca'nivuja'ñe pa'iju ũcuate'eujakuanupu'me. ¹³ Mai ũcuanuko Jesucristo'te cuasana, judíopaina'me judío peona, kurinana'me chnova'na pa'ina peore Jesucristo ca'nivuja'ñe pa'iju ũcuate'eujakuanupu'me. Mai ũcuanuko Dios Rekochoji cho'okaiuna Jesucristoni jovo Ũcuana'me pa'inaa'me chura. Repau'te jovosirumu pāipi mai Repau'te jovosi'ere ña masia'ju chini okoro'vecojnosinaa'me mai ũcuanuko. Ũcuachi'a maipi Jesuni jovorena Dios Rekocho Ũcuate'erekochoji ũcuanukore jovosi'kua'mu maire. Maini ja'me jovo pa'iu ũcuanukore cho'okaiuna Jesucristo ca'nivuja'ñe pa'iju ũcuate'eujakuanupu'me mai chura.

¹⁴ Pāi ca'nivua jã'aja'ñe pa'imu. Pāiu ca'nivu ũcuate'eca'nivuta'ni si'ache pa'imu: jũjña, ñakocaã, cutapu, peore. Ũcuaja'che mai Jesús neena jainukota'ni ũcuate'eujakuanupu pa'iju Repau ca'nivuja'ñe pa'ime. ¹⁵ Chekurumu cū'apuji ija'che i'kam: "Jũtuma'mu chu'u. Jã'ajekuna ca'nivu'te pa'ima'mu chu'u", chiim. Jã'ata'ni cū'apuji jã'aja'ñe i'kani jorem. Ũcuate'eca'nivu'te pa'imu repacū'apu. ¹⁶ Ũcuaja'che chekurumu cãjoroji ija'che i'kam: "Ñakovama'mu chu'u. Jã'ajekuna ca'nivu'te pa'ima'mu chu'u", chiim. Jã'ata'ni cãjoroji jã'aja'ñe i'kanijē'e ca'nivu pa'iche jo'kasoma'ñe ũcua pa'imu. Ũcuate'eca'nivu'te

pa'im^u repacājoro. ¹⁷ Ca'niv^uji ñakocaāchi'a paato asacheji peora'am^u. Ūcuaja'che ca'niv^uji cājochi'a paato ch^u'echeji peora'am^u. ¹⁸ Jā'ata'ni jā'aja'ñe pa'ima'm^u. Dios, Repa^u'te uache'te cho'ok^u, ca'niv^u pa'imajñar^uã peore re'oja'che cho'o jo'kasi'k^uam^u. ¹⁹ Ūcuate'emajñar^uãchi'a pa'ito ca'niv^uji peora'am^u. J^uñnachi'a pa'ito chek^ur^um^u cū'achi'a pa'ito ca'niv^uji peora'am^u. ²⁰ Ca'niv^u pa'imajñar^uã r^ua si'ache pa'im^u. Jā'ata'ni ca'niv^u ūcuate'eca'niv^u'me. Mai ūcuachi'a ūcuate'e^uja'che ja'me pa'ij^u ūcuan^uko Cristo'te cho'oche cho'okaij^u Repa^u ca'niv^uja'ñe pa'ij^u ūcuate'e^ujakuanup^u'me. Ūcuan^uko maire si'acairo jo'kasi'ere sāiñechi'a cho'okaito karama'm^u.

²¹ Ñakovaji j^ut^ure i'kak^u, “J^ut^u peoto karamanera'am^u ch^u'^ure”, chiicu'am^u. Jā'aja'ñe i'kani jorem^u repa ñakova. Ūcuaja'che s^{ij}op^uji cū'are i'kak^u, “Cū'a peoto karamanera'am^u ch^u'^ure”, chiicu'am^u. Jā'aja'ñe i'kani jorem^u repa s^{ij}op^u. ²² Ca'niv^u pa'iche r^ua koka peomakar^u te'emaka peoni r^ua cho'omakajek^u na'a r^ua karam^u. ²³ Ca'niv^u pa'iche mai r^ua cuasamamajñar^uã re'oja'che ñoa'k^u chini re'oja'che care'vame mai. Ūcuaja'che ca'niv^u pa'imajñar^uã ñovaj^uch^uamajñar^uãre paaj^u kãña sa'che ju'ime mai, repamajñar^uãpi ñoma^una re'oja'che ñoa'k^u chini. ²⁴ Jā'ata'ni re'ojamajñar^uãre, “Re'oja'im^u ie”, chini r^ua care'vamanaa'me mai. Peore jā'amajñar^uã re'oja'che ñomajñar^uãna'me vaj^uch^uache ñomajñar^uã mai ca'niv^uã cho'osi'k^uam^u Dios. Repa^uji ñato repamajñar^uã peore ūcuapa'r^uva ca'niv^u pa'ire'omajñar^uãchi'aa'me. ²⁵ Ūcuate'eca'niv^u pa'imajñar^uãpi cavama'ñe ja'me pa'iu sāiñechi'a cuasak^u peore sāiñechi'a kuirak^u paa^u chini jā'aja'ñe

cho'osi'kua'mu Dios. ²⁶ Pāiu ca'nivui te'echeja asini ca'nivui peore asimui. Pāiu repau ca'nivui pa'iche'te chekuanapi ñajui re'oja'che cutuni repau'te ũcuaja'che ca'nivui paaku'te re'oja'che cutume. Pāiu repau ca'nivui chekunare re'oja'che cutucojñokui ca'nivui peore pojomu. Ũcuaja'che chekure Jesure cuasaku'te cu'ache ti'jñeto maipi repau'te oikaimē, ũcuate'eca'nivuija'ñe pa'inajeju. Ũcuachi'a chekure Jesure cuasaku'te pāipi re'oja'che cututo pojokaimē mai.

²⁷ Musanukona ũcuanuko jovo ja'me pa'iju Jesucristo ca'nivuija'ñe pa'iju ũcuate'ejakuanupui'me. Ũcuanuko musanukona Repau ca'nivui pa'imajñaruñaja'ñe pa'ime. ²⁸ Jā'aja'ñe pa'ime Jesucristo'te cuasakuanupu pa'ina, Repau'ni cho'oche cho'okaiju paapu chini Repau chēa jo'kacojñosina. Charo Dios Jesucristo saosinare soni cho'oche'te jo'kasi'kua'mu. Cho'je Dios chu'o kuanare, na'a cho'je Dios chu'o che'chonare, ũcuachi'a Diochi'a cho'omasiche cho'omasinare, ũcuachi'a pāi vasomasina, chekunare kuiramasinana'me Jesure cuasanare chū'unare chēa Repau'te cho'oche cho'okaiche'te jo'kamui. Ũcuachi'a pāipi tīipāichu'ore repanajē'e che'chēmanesichu'ore cutumasia'ju chini chēa jo'kamui. Jā'aja'ñe jo'kakui pa'imui Dios maire. ²⁹ Ũcuarepanuko Jesucristo saosinachi'a pa'ima'me mai. Ũcuanuko Dios chu'o kuanachi'a pa'ima'me. Ũcuachi'a ũcuarepanuko Dios chu'o che'chonachi'a pa'ima'me mai. Ũcuanuko Diochi'a cho'omasiche cho'omasinachi'a pa'ima'me. ³⁰ Ũcuachi'a ũcuarepanuko pāi vasonachi'a pa'ima'me mai. Ũcuanuko tīipāichu'o cutumasinachi'a pa'ima'me. Ũcuachi'a ũcuarepanuko tīipāichu'o cutumasina cutuche na'a rūhiñe kuanachi'a pa'ima'me mai. Jā'are masime musanukona. ³¹ Ija'che i'kajuasome musanukona:

“Dios Rekocho jo'kache na'a re'oja'chere masiñu chiime chukuna”, chiijuasome. Jã'ata'ni ija'che na'a re'oja'imũ. ĩAsarepajũ'ũ! Kuara.

13

Chekunare ña oiche'te kuamũ

¹ Pãiu ũcuauakũji tĩipãi cutuchũ'ona'me ángeles cutuchũ'o peore cutumasikũji pãi chekunare ña oima'to cu'amũ. Te'eũ cutukũ rupũ vativũ va'icheja'che cho'omũ repaũ. Chekurũmũ cunare're queracheja'che rupũ asochechi'a cho'omũ repaũ. ² Chekurũmũ pãiu ũcuauakũji ija'che pa'imũ: Chekurũmũ Dios chu'ore kuamasimũ. Chekurũmũ chu'o Dios repaũ'techi'a kuasi'ere te'eũ ruu masimũ. Ũcuachi'a che'choche peore masimũ. Ũcuachi'a Diore ruu masi cuasakũjekũ aikũtire repaũji, “Chekũchejare kuñũ nukajũ'ũ”, chito chekũchejana kuñũmũ repakũti. Jã'aja'ñe ruu masikũta'ni repaũji pãi chekunare ña oima'to Diopi ñato peoche cho'okũ pa'imũ. Masiũma'mũ repaũ. ³ Pãiu ũcuauakũji repaũ rekocho pãijẽ'e ña oimarekocho paakũji Diopi pojoa'ku chini repaũ paache'te chuova'na pa'iva'nani peore rupũ ĩsisokũ ĩsite'emũ, repaũ rekocho pãire ũcuarepa cuasamaũ. Jã'aja'ñe pa'ikũji cho'oto pojoma'mũ Dios repaũ'te. Repaũji jũnisoche cuhema'ñe pãi repaũ'te uo vẽasoñu chiitojẽ'e ũcua Dios chu'o chu'vani cho'ote'emũ repaũ, repaũji pãire ũcuarepa cuasamaũ. Jã'aja'ñe cho'osi'e ro'i Diopi ĩsimaũna kooma'mũ repaũ.

⁴ Maipi chekunare masi cuasani pe'ruma'ñe cha'ame repanare. Ũcuachi'a repanare oiju re'oja'che cho'okaime. Repanapi maini na'a ruu cho'omasitojẽ'e teache ñama'me mai, repanare cuasanajeju. Ũcuaja'che, “Mũsanũkonare na'a ruu masinaa'me chukuna”, chiima'me mai repanare. Jã'aja'ñejẽ'e cuasamanaa'me.

⁵ Maipi chekũnare cuasani tĩĩñe cho'omanaa'me mai repanare. Ũcuanũkore ãsema'ñe kuirame mai. Na'mi pe'rumanaa'me mai repanare. Repanapi maire cu'ache cho'oto cu'are cuasacuheju cavesũsome mai. ⁶ Chekũnapi cu'ache cho'oto pojoma'ñe cuasaju sũma'ñe pa'iju oinaa'me mai repanare. Repanapi re'oja'che cho'otota'ni ruu pojome mai. ⁷ Chekũnani oiju pãipi repanani cu'ache cho'oñu chiito ãsenaa'me mai. Ũcuachi'a repanare jachama'me mai. Ũcuachi'a repanare, “Ina re'oja'che pa'ijanaa'me”, chiiju cuasame. Maire cu'ache cho'otojẽ'e repanare cuasache ãhasoma'ñe ùcua ruu cuasaju pa'ime mai.

⁸ Pãi chekũnare ña oiju pa'iche si'amanejañea'me. Chekũmajñaruãta'ni Dios Rekochoji jo'kaũna mai cho'omasimajñaruã si'asoja'mũ. Na'a pa'isirũmũ Dios chu'o kuache si'asoja'mũ, pãipi ùcuare Dios chu'ore peore masijũna. Ũcuaja'che tĩichũ'o cutuche si'asoja'mũ, pãipi ùcuanũko ùcuate'echũ'o cutujũna. Chura pãi te'ena chekũnare na'a ruu masime. Na'a pa'isirũmũta'ni pãi chekũnare na'a ruu masiche si'asoja'mũ, pãipi ùcuanũko ùcuapa'ruva masijũna. ⁹⁻¹⁰ Chura Dios pa'iche peore masicu'akũna joopo masime pãi. Jã'ajekũna Dios chu'o kuana joopo kũame. Irũmũ, masiche ruu karamũ maire. Jã'ata'ni na'a pa'isirũmũ ùcuanũko ùcuapa'ruva masinachi'a pa'iju te'eũjẽ'e na'a ruu masina peojanaa'me. Ũcuachi'a peore kũavesũjuuna Dios chu'o kuache ruu karamũ maire chura. Na'a pa'isirũmũ Dios chu'o peore ùcuanũko masina pa'ijanaa'me mai. Jã'ajekũna pãi Dios chu'o kuana peojanaa'me.

¹¹ Ija'chea'me: Chu'u chĩiva'u pa'irũmũ chĩiva'ujeku chĩiva'u i'kache i'kaku, chĩiva'u cuasache cuasaku pa'isi'kuu'mũ chu'u. Jã'ata'ni ainee pi'nisirũmũ chu'u chĩirũmũ pa'isi'e ùhasosi'kuu'mũ. ¹² Chura Dios

cho'оче маси ñamanaa'me mai. Ñare'ava poresire'ava masi ñoma'ñeja'ñe chura Repaу cho'оче маси cuasoma'mу maire. Jã'ata'ni na'a pa'isirumу peore masi ñaju, Dios mai rekoñoã masi ñañeja'ñe Jesucristo'te ti'jñeñe ñaju Repaу pa'iche peore masijanaa'me mai. ¹³ Chura pa'iche chotemajñarуãa'me si'asomanejañe: Diore cuasachena'me, Repaу maire re'oja'che cho'okajache mai cha'aju pojochena'me pãi chekunare ña oiju pa'iche si'asoma'ñe ai pa'ija'mу. Jã'ajekuna pãi chekunare руа oiju pañu mai. Re'oja'che cho'оче руаa'me. Jã'ata'ni chekunare pãi ña oicheji na'a re'oja'imу.

14

Tiipãichу'o che'chemanesichу'o cutuche'te куаму

¹ Musanukona ija'che cho'ojу pa'ijũ'у: Pãi chekunare si'arumу cuasaju pa'ijũ'у. Ūcuachi'a Dios Rekocho jo'kache'te cho'omasiche'te Dioni sēejũ'у isia'ку musanukonare. Repaу jo'kache руаa'me. Jã'ata'ni Repaу чу'o куамасиче'te jo'kaa'ку chini na'a руа sēejũ'у Repaу'te. ² Pãи Dios Rekocho jo'kasi'ere repajẽ'e che'chemanesichу'o tiipãichу'ore cutuni Diochi'a asamasiche'te i'kamу. Repaуni Dios Rekochoji cho'okaiuna Diochi'a asamasiche'te tiipãichу'o cutumу repaу. Pãita'ni asavesume repaу i'kache, repaу ūcuachi'a. ³ Jã'ata'ni pãиji Dios repaу'te куasi'ere pãire куато, asamasijу Dioni na'a руа cuasaju na'a руа re'oja'che pa'ijanaa'me repaу. Ūcuachi'a pãi suma'ñe pa'ina Dios чу'ore asaju pojоjу pa'ijanaa'me. ⁴ Pãи repajẽ'e che'chemanesichу'ore tiipãichу'o cutuni Dioni te'eу si'arumу na'a руа cuasaku na'a re'oja'che pa'imу. Jã'ata'ni pãи chekuna ūcuanuko asamasichу'opi Dios чу'ore куани chekunare Diore

cuasakuanupu'te ũcuanukore cho'okaimu. Jã'aja'ñe kuakuna asani repana Dioni na'a rua cuasaju na'a rua re'oja'che pa'ijanaa'me.

⁵ Musanukonapi ũcuanuko tĩipãichu'o cutunachi'a pa'ito pojora'amu chu'u. Jã'aja'ñere chiimu chu'u. Jã'ata'ni musanukonapi ũcuanuko Dios chu'o kuanachi'a pa'ito na'a rua pojora'amu chu'u. Tĩipãichu'o cutumasina re'oja'che cutume. Jã'ata'ni Diopi ñato Repu chu'o asoche kuana na'a rua re'oja'che kuame. ũcuachi'a tĩipãichu'o cutumasina i'kasi'ere chekunapi ũcuanukore asamasire'oche kuato Diopi ñato rua re'oja'imu jã'aja'ñe cho'oche. Te'erũhiñe kuajuana chekuna repana aperumu asavesusi'e asamasime, tĩipãichu'o cutumasina i'kasi'e. Asamasiju Dioni na'a rua cuasaju na'a re'oja'che pa'ime repana Jesure cuasakuanupu. ⁶ Asarepajũ'u, chu'u majapãijana. Chu'upi musanukona pa'ichejana sani tĩipãichu'opi cututo asavesujuu asa chẽamanera'ame musanukona. Jã'ata'ni chekurumu chu'upi Dios chu'ore kuaku Repu chu'ure che'chosi'ere asamasire'oche cututo asa chẽa na'a re'oja'che pa'ijanaa'me musanukona.

⁷ Jã'aja'ñe pa'imu uja ujana paamajñaruã. Pãiuuji phĩ'covu masi asoche juhima'to chekuna repu ujaku juhiche asavesume. ũcuachi'a arpavu masi cho'oma'to chekuna pãi asavesume. ⁸ ũcuachi'a sõtaopãi pãi vaisaipi'raju care'vaa'juu chini chekunani soiu sõtaoji trompetavu masi juhima'to repu i'kaku juhiche masi asamaneni care'vama'me repana. ⁹ Musanukona ũcuaja'che chekunapi tĩipãichu'opi cututo sõtaopãi asavesucheja'che asavesujanaa'me repana cutuche. Pãiuu asomachu'o cutuku te'eu cutucheja'che cutumu. ¹⁰ Cheja pa'ina pãi cutuche ruarepa chu'o pa'imu. Pãi chekuna repachu'o peore asamasina pa'ime.

11 Jã'ata'ni chũ'ũni chekũna cutuchũ'o asomaneni tĩpãi cutuchũ'ojekũ asoma'mũ chũ'ũre. Ũcuachi'a chũ'ũ chũ'o repanare asomaneni tĩpãi cutuchũ'ojekũ asoma'mũ. 12 Dios Rekocho jo'kache, cho'omasiche rũa chiime mũsanũkona. Jã'aja'ñe chiijũ chekũnare re'oja'che cho'okaiche na'a rũa che'che Jesucristo'te cuasakuanupũ'te cho'okaijũ'ũ, Repañi na'a rũa cuasajũ na'a re'oja'che paapũ chini.

13 Pãũ ũcuauakũ tĩpãichũ'o cutumasikujĩ chekũnani re'oja'che cho'okasa chini Dioni ija'che s̃ejũ'ũ: “Ja'kũ Dios, tĩpãichũ'o cutukũta'ni masi asavesũkũ chekũnani masi asoche kũara chiimũ chũ'ũ. Jã'aja'ñe masi asoche kũache jo'kajũ'ũ chũ'ũre”, chiũ s̃ejũ'ũ Repañ'te. 14 Chũ'ũpi Dioni tĩpãichũ'opi cutukũ s̃eni Repañ Rekochoji cho'okaiũna s̃emũ. Jã'ata'ni chũ'ũ i'kakũ s̃esichũ'o asavesũmũ chũ'ũ, s̃esi'kũta'ni. 15 Jã'ajekũna ija'che cho'omũ chũ'ũ: Dios Rekochoji cho'okaiũna tĩpãichũ'opi s̃emũ chũ'ũ Repañ'te. Ũcuachi'a chũ'ũ asamasicheji chũ'ũ chũ'opi Diore s̃ekũ'mũ chũ'ũ, chekũnapi chũ'ũ s̃eñe'te asamasia'jũ chini. Ũcuaja'che Repañ Rekochoji cho'okaiũna Diore pojokũ tĩpãichũ'opi ujakũ'mũ chũ'ũ. Ũcuachi'a chũ'ũ asamasicheji chũ'ũ chũ'opi Diore pojokũ ujakũ'mũ chũ'ũ, chekũnapi chũ'ũ i'kakũ ujache'te asamasia'jũ chini. 16 Mũsanũkona rekoñõã mũsanũkonajẽ'e che'chemanesichũ'o tĩpãichũ'opi Dioni, “Peore masikũ'mũ mũ'ũ; re'orepamũ”, chiito chekũna pãĩ asavesũjanaa'me mũsanũkona i'kache. Asavesũnajejũ, “Ina i'kache ũcuarepaa'me”, chiima'ñe ja'me s̃emanejanaa'me repaña. 17 Pãĩ chekũna tĩpãichũ'o cutumasina re'oja'che i'kajũ Diore, “Peore masikũ'mũ mũ'ũ; re'orepamũ”, chiitojẽ'e chekũna asavesũjũ Diore na'a

rúa cuasama'me. ¹⁸ Músanukona rúa jainuko tīipāichu'o cutumasina pa'ime. Jā'ata'ni chu'u músanukonare na'a rúa tīipāichu'o cutumasikujeku Diore pojoku, “Re'orepamu”, chiiku'mu chu'u. ¹⁹ Chekurumu chu'u tīipāichu'ore Dioni sēeku diez milrepachu'o i'kamu. Re'omu jā'a. Jā'ata'ni chu'u Diore cuasana chi'irumuna ja'me pa'iu cincorepachu'oruāchi'a jmanukoruta'ni asamasire'оче cutura chiiku'mu repanapi asamasi Dioni na'a rúa cuasaju na'a re'oja'che paapu chini. Na'a re'omu jā'aja'ñe.

²⁰ Asarepajū'u, chu'u majapāijana. Chīiva'na cuasacheja'che cuasaju pa'imanejū'u. Aina cuasache cuasaju chu'u chu'vache asa chēa masijū'u. Jā'ata'ni chekurumu músanukonani cu'ache cho'ouato vījachīi cho'ovesuju cho'oma'ñeja'ñe cu'ache cho'oma'ñe pa'ijū'u. ²¹ Diopi chū'una aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kamu:

“Chu'u chekunare tīipāichu'o i'kamasinare chu'u neena
 Israelpāi pa'ichejana saoja'mu,
 repanani chu'u chu'ore chu'vaa'ju chini.
 Rúa chu'vatojē'e chu'u chu'o asacuhejanaa'me repana
 Israelpāi”, chiisi'ka'mu Dios,
 chiimu.

²² Jā'ajekuna iere masime mai: Dios Rekochoji jā'aja'ñe jo'kana Diore cuasanapi repanajē'e che'chemanesichu'o tīipāichu'o cutuche Diore cuasamanapi asani, “Dios cho'osi'ea'me ie”, chiiju cuasajanaa'me. Jā'ata'ni Diore cuasanapi Dios kúasi'ere asa chekunani Diore cuasanani re'oja'che kúato asa pojou, “Dios cho'osi'ea'me ie”, chiiju cuasajanaa'me. ²³ Chekurumu músanukona Jesucristo'te cuasakuanupuchi'a ūcuate'echeja chi'i pa'iju tīipāichu'o ūcuanuko asamasire'oma'ñe cutujuna

Diore cuasamanapi kaka asani, “Vě'venaa'me ina”, chiijanaa'me **musanukonare**. ²⁴ Jā'ata'ni **musanukona** ũcuanuko chi'i pa'ijũ Dios **chũ'o** asamasire'оче **kũarũmũna** pãũ Diore cuasama'ñe pa'ikũji ja'me kaka pani Dios **chũ'ore** asa **kũkũ** repaũ cu'ache pa'iche'te **sũma'ñe** cuasa, “**Rũa** cu'ache pa'ikũ'mũ **chũ'u**”, chiija'mũ. ²⁵ Repaũ rekocho te'eũ cu'ache cuasasi'ere **sũma'ñe** cuasa ro're ñu'iu, Dioni pojokũ, “Ja'kũ, inare ja'me pa'iu re'oja'che cho'okaikũ'mũ **mũ'u**”, chiija'mũ repaũ.

Diore cuasana chi'irũmũ masi cho'оче'te kũamũ

²⁶ Jā'aja'ñe pa'iuana **musanukonare** **chũ'u** majapãijanare ija'che **chũ'vamũ** **chũ'u**: **Musanukona**, Diore cuasana chi'irũmũ ũcuauaku Dios ujare ujamũ. Chekũ Dios **chũ'ore** che'chomũ. Chekũ repaũ'te Dios i'kasi'ere **kũamũ**. Chekũ tĩipãichũ'ore cutumũ. Chekũ tĩipãichũ'o cutumasikũ cutusi'ere asamasire'оче **kũamũ**. Chi'i sãĩnechi'a cho'okaijũ, peore jā'aja'ñe cho'oju pa'ijũ'ũ, masi asajũ Dioni na'a **rũa** cuasaju na'a re'oja'che paũu chini. ²⁷ Ūcuachi'a **musanukona** chi'irũmũ te'enare tĩipãichũ'o cutuũato te'eka'chapana jā'apãani chotena cutua'ju. Na'a jainũko cutumanejũ'ũ. Jā'ata'ni ũcuate'erũmũ cutumanejũ'ũ. Te'enachi'a cutujũ'ũ. Ūcuachi'a jo'e chekupi tĩipãichũ'o cutumasina cutusi'e asamasire'оче **kũaa'kũ**. ²⁸ Repana cutuche asamasire'оче **kũakũji** peoto tĩipãichũ'o cutumasina i'kamanea'ju. Repana te'ena pa'ijũ Diorechi'a jā'aja'ñe cutua'ju.

²⁹ Ūcuachi'a **musanukona** chi'irũmũ Dios **chũ'o** kũana te'eka'chapana jā'apãani chotena **kũaa'ju**. **Kũajũna** asa, “¿Ina **kũache** jorechũ'oa'che? ¿Ūcuarepaa'che?”, chiiju cuasajũ'ũ **musanukona**. Ūcuarepa pa'ito repaũ **kũache** asa **chẽajũ'ũ**. ³⁰ Chekũrũmũ te'eũ Dios **chũ'o** kũatona

Dios Rekochoji jo'e chekuni chu'o kuamu, chekunani kuaa'ku chini. Jã'aja'ñe cho'oto charo kuakuji cuhaa'ku, chekupi Dios Rekocho kuasi'ere kuaa'ku. ³¹ Musanukona Dios chu'o kuana te'enachi'a kujũ'u. Charo te'eu kuacuhana cheku kuaa'ku. Cho'je jo'e chekupi kuaa'ku. Jã'aja'ñe cho'oto ucuanukore kuare'omu musanukonare. Kujuna ucuanuko asaju che'che Dioni na'a rua cuasaju pa'ijũ'u. ³² Dios Rekocho kuacojñona Reparekocho kuasi'ere juvovato juvovore'omu repanare. Cha'are'omu repanare. Kuare'orumuna kame repana. ³³ Dios Repau'te cuasanapi chi'i ucuaache cho'oma'ñe re'oja'chechi'a cho'oto pojomu repanare. Asa chẽare'oche che'choche'te chiimu Dios.

Diore cuasana chekuchejña pa'ikuanupũã cho'ocheja'che re'oja'che cho'ojũ pa'ijũ'u musanukona. Ija'che cho'onaa'me repana: ³⁴ Diore cuasanapi chi'i Repau chu'o chu'varumu romipi i'kañu chiito ñseme repana. Re'omu jã'a. Romi umupãi chũ'ucojñonajeju repanare che'choma'me. Aperumu jã'aja'ñe chũ'u jo'kaasomu Dios. ³⁵ Romi umupãi cutuche'te masi asañu chini repana vñ'ñana mua ñjupãire sēniasaa'ju. Romio ucuaakoji Diore cuasana chi'isirumu na i'kani vajuchache i'kamo repao.

³⁶ Musanukonachi'ama'me Dios chu'o asasina. Chekuna pãi ucuachi'a asinaa'me. Ucuachi'a musanukonama'me Dios chu'o charo asa chẽa jovosina. Chekuna na'a charo asa jovosinaa'me. ³⁷ Musanukonare ja'me pa'ina ija'che cuasana pa'icosome. Te'eu ija'che i'kacosomu: “Dios chu'o kuaku'mu chu'u”, chiimu. Cheku, “Dios Rekocho jo'kasi'e rua cho'omasikujeku cho'okummu chu'u”, chiicosomu. Jã'aja'ñe i'kanapi, Dios chu'o kuarepana pani ija'che i'kame: “Ija'ova maire Pablo tocha raosija'ova Dios chũ'usi'ere kuamu”, chiime.

³⁸ Jã'ata'ni repanapi ija'ova tochasi'ere jachato repana i'kache ũcuachi'a jachajũ'ũ mʉsanʉkona.

³⁹ Chura mʉsanʉkonare chu'ũ majapãijanare ija'chere chu'vamʉ chu'ũ: Dios chu'o kuache ruu re'omʉ. Mʉsanʉkonapi Repaũ chu'ore chekunani kuañũ chini, Dioni s̃ejũ'ũ, Repaũ chu'o kuamasiche'te mʉsanʉkonani jo'kaa'ku. Ũcuachi'a chekunapi t̃ipãichu'ore cutumasiju cututo ãsemanejũ'ũ repanare.

⁴⁰ Jã'ata'ni mʉsanʉkona Diore cuasana chi'irumʉ peore re'oja'chechi'a cho'ojũ'ũ. Teana ũcuanuko i'kama'ñe te'enachi'a i'kaju asa ch̃eare'oche i'kaju pa'ijũ'ũ.

15

Cristo jũniso tãcojñosi'ku vajuraisi'ere kuamʉ

¹ Asarepajũ'ũ, chu'ũ majapãijana. Mʉsanʉkonare chu'ũ chu'vasi'e Jesucristo'te cuasache kuasi'ere cuasaju pa'ijũ'ũ, chiimʉ chu'ũ. Aperumʉ chu'ũpi chu'vakuna asa ch̃eã Jesucristo'te cuasaju jovosinaa'me mʉsanʉkona. Ũcuaja'che irumʉjatũ'ka ũhasoma'ñe chu'ũ chu'vasi'e ũcuarepa cho'ojũ pa'ime mʉsanʉkona. ² Chu'ũ chu'vasi'ere asa ch̃eã Repaũni ũhasoma'ñe cuasajuna Dios mʉsanʉkonare ch̃eã paaku mʉsanʉkona rekoñoã care'vakaiũ pa'imʉ, si'arumʉ na'a re'ojarekoñoã paaajũ chini. Jã'ata'ni asa ch̃eãmanare repana rekoñoã care'vakaima'mʉ Dios.

³ Dios chu'ũre che'chosi'ere chu'o kuasi'kuamʉ chu'ũ mʉsanʉkonare. “Iere kuama'to vesume ina”, chini cuasaku charo ija'che kuasi'kuamʉ chu'ũ mʉsanʉkonare: Cristo mai cu'ache cho'oche'te ro'ikaiũ kurusus̃'verona jũnisoasomʉ. Aperumʉ tocha jo'kasi'e Dios chu'o na'a pa'isirumʉ Jesús cho'ocojñojañere kuamʉ. Repa kuasi'e cho'ocojñocuhaasomʉ Repaũ.

⁴ Repaũ'te Jesure jũnisona tãasome pã. Jã'ata'ni

Diopi vaso~~na~~ choteumucujñana vaj~~ur~~aniasom~~u~~ repa~~u~~. Chuta'a jā'aja'ñe cho'omar~~u~~m~~u~~ tocha jo'kasi'e Dios chu'o peore jā'aja'ñe k~~u~~am~~u~~. ⁵ Ūcuachi'a vaj~~ur~~rani pa'i~~u~~ Pedroni peosichejapi rani ñoasom~~u~~ Repa~~u~~. Ūcuaja'che Repa~~u~~ neenare chek~~u~~nare Repa~~u~~'te ja'me ku'isinare rani ñoasom~~u~~. ⁶ Na'a pa'isiri~~u~~m~~u~~ chek~~u~~nare Repa~~u~~'te cuasana quinientorepana na'a cajejaiche chi'i pa'inani rani ñok~~u~~na repa~~u~~na ūcuan~~u~~ko ūcate'er~~u~~m~~u~~ ñaasome Repa~~u~~'te. Repa~~u~~'te ñasina chuta'a jain~~u~~ko vaj~~u~~na pa'ime. Chek~~u~~nata'ni jūnisosinaa'me. ⁷ Jā'anare ñosiri~~u~~m~~u~~ Jesús Santiagoni peosichejapi rani ñoasom~~u~~. Na'a pa'isiri~~u~~m~~u~~ Dios chu'ore chu'vaa'j~~u~~ chini aper~~u~~m~~u~~ Repa~~u~~ saosinani ūcuan~~u~~core rani ñoasom~~u~~ Repa~~u~~. ⁸ Na'a pa'isiri~~u~~m~~u~~na chu'ure cho'jerepana peosichejapi rani ñosi'k~~u~~a'm~~u~~ Repa~~u~~, cho'jerepa cak~~u~~reja'che.

⁹ Jesucristo chu'ure Dios chu'ore chu'vaa'k~~u~~ chini saosi'k~~u~~a'm~~u~~. Jā'ata'ni chek~~u~~na Jesús saosina ūcuan~~u~~ko chu'ure na'a r~~u~~a masime. Aper~~u~~m~~u~~ chu'u Jesure cuasakuanup~~u~~'te cu'ache cho'osi'k~~u~~jek~~u~~na, pāipi, “Dios saosi'k~~u~~a'm~~u~~ ik~~u~~”, chiito vaj~~u~~ch~~u~~ache asok~~u~~'m~~u~~ chu'ure. ¹⁰ Jā'ata'ni Diopi chu'uni oi~~u~~ cho'okai~~u~~na re'oja'che pa'i~~u~~ Repa~~u~~ chu'ore chu'vam~~u~~ chu'u chura. Dios chu'ure re'oja'che cho'okasa chini cho'ote'emanesi'k~~u~~a'm~~u~~. Chek~~u~~na Jesús saosina Dios chu'o r~~u~~a chu'vame. Jā'ata'ni Diopi cho'okai~~u~~na repanare ūcuan~~u~~core Dios chu'o na'a r~~u~~a chu'vam~~u~~ chu'u. Te'e~~u~~ chu'uchi'a cuasak~~u~~ chu'vama'm~~u~~. Diopi chu'uni ja'me pa'i~~u~~ cho'okai~~u~~na chu'vak~~u~~'m~~u~~ chu'u. ¹¹ Chuk~~u~~na Jesucristo saosinapi ūcuan~~u~~ko Repa~~u~~ jūni vaj~~u~~raisi'ere si'ar~~u~~m~~u~~ kuaj~~u~~ chu'vaj~~u~~na asa chēa Repa~~u~~ni cuasaj~~u~~ jovosinaa'me m~~u~~san~~u~~kona.

Jūnisosina vaj~~u~~rarijachere k~~u~~am~~u~~

¹² Chukuna Jesucristo saosina Diopi vasoona Jesucristo jūni vajuraisi'ere kuaju pa'inaa'me. Jā'ata'ni musanukona te'ena, “Pāi jū'isina vajuraima'nea'me”, chijuasome. Ĵe'se cuasaju jā'aja'ñe i'kache?

¹³ Pāi jū'isina vajuraima'ñe pa'ito, Cristo ũcuaja'che vajuraimanera'asi'kuam.

¹⁴ Repau Cristo vajuraimanesi'e pa'ito chukuna kuachu'o jorechu'o pa'ira'am. Ūcuachi'a musanukona Repau'te cuasana peoche cuasate'era'ame.

¹⁵ Chukuna Jesús saosina, “Jesucristo Diopi vasoona jūni vajuraisi'kuam”, chijju kuaju pa'inaa'me pāire. Jā'ata'ni musanukona, “jūnisosina vajuraima'nea'me”, chijuasome.

Musanukona i'kacheji ũcuarepa pa'ito chukuna kuache jorechu'o pa'ira'am, Jesús vajuraimanesi'e pa'ito.

¹⁶ Pāi jūnisosina vajuraima'ñe pa'ito Cristo ũcuaja'che vajuraimanera'asi'kuam.

¹⁷ Ūcuachi'a Cristoji vajuraimanesi'e pa'ito Dios chu'o peoche cuasate'ejju pa'ira'ame musanukona. Ūcuachi'a musanukona cu'ache cho'osi'e chuta'a tunoma'ñe pa'ina ũcuasara'am Dios.

¹⁸ Ūcuachi'a Repauji vajuraimanesi'e pa'ito Repau'te cuasana jūnisoni vati toare ai sani uuju pa'ira'ame.

¹⁹ Cristoji mai vajuna pa'irumuchi'a re'oja'che cho'okaito, ruachuova'na pa'ira'ame mai; Dios pa'icheja saiche peora'am. Repau'te cuasamanare mai na'aruachuova'na pa'ira'ame.

²⁰ “jū'isina vajuraima'nea'me”, chiicheta'ni Cristo Diopi vasoona charo vajuraisi'kuam. Ūcuarepaa'me jā'a. Repau jūni vajuraisi'jekuna Repau'te cuasana jūnisorena tācojñosina ũcuanuko Repau vajuraisi'ejja'che vajurajanaa'me.

²¹ Chareparo pa'isi'ku Adán Dios chu'ũñe jachasi'kujeku jūnisosom. Jā'aja'ñe te'eju jū'isi'jekuna pāi ũcuanuko jūnisome. Ūcuachi'a

Cristo jūniso tācojñosi'kupi charo vajuraisi'ejekuna pāi jūnisosinare vajuraire'omu. ²² Pāi ūcuanuko Adán jojocojñosinachi'ajeju repau jūnisosi'ēja'che ūcuanuko jūnisome. Mai ūcuachi'a Diore cuasana Cristo chēa paacojñonajeju Diopi vasouna ūcuanuko vajurani re'oja'che pa'ijanaa'me. ²³ Chareparo Cristoji vajuraisi'kua'mu. Mai Repau neena na'a pa'isirumu Repau icheja cheja jo'e raiumucusena vajurajanaa'me. Jā'aja'ñere chiimu Dios. ²⁴ Jesucristo jo'e raisirumu Diore cuhenapi pāi chū'unare repana chū'uñe peore tuasoja'mu jo'e chū'umaneajū chini. Pāi chū'una chū'uñe ūcuanukore tuaso Puka'kuni jo'kaja'mu, Repauji paaku chū'ua'ku chini. ²⁵ Diopi cho'okaiuna Repau'te cuhenare Jesucristo cajejanisouna repana Repau chiiche peore cho'oju pa'ijanaa'me. ²⁶ Jā'arumu Dios cu'ache peore ūseja'mu, pāi jū'iñe ūcuachi'a. Ūsekuna pāi jo'e jūnisomanejanaa'me. Jā'are peore ūsesirumu jo'e cu'ache ūseche peoja'mu Repau'te Diore, cu'acheji peore si'asouna. ²⁷ Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kuumu: “Cristo Diopi jo'kauna pāina'me cunumu pa'inare ūcuanukore chū'uku pa'ija'mu”, chiimu. Cristo, Repau'te pāi chū'uñe jo'kasi'kure Dioreta'ni chū'umaneja'mu. ²⁸ Repau ūcuanukore cajejani chū'urumu Puka'kure Diore ija'che i'kaja'mu Cristo: “Ja'ku, mu'upi chū'ure ūcuachi'a chū'ujū'u”, chiija'mu, aperumu Repau'te pāi chū'uñe jo'kasi'kure. Jā'aja'ñe i'kaja'mu Mamaku, Puka'kupi ūcuanukore peore chū'uku paau chini.

²⁹ Pāi okoroma'ñe jūnisosiva'nare oiju cho'okaiju vajunapi jo'e okorocojñome. Pāi jūnisosina vajurajache jachanata'ni, ¿je'se pa'ina jā'aja'ñe cho'oche? Jūnisosina vajuraima'ñe pa'ito, ¿ūque cho'oñu chini

cho'okaiche repanare? ³⁰ Chukuna'te Cristo pa'iche kuanajeuna si'arumu asivajuchuache pa'im. Pãi jũ'isina vajuraiche peotota'ni, ¿je'se pa'ina chukuna ũcuare chu'vache?

³¹ Musanukonani Maire Paaku Jesucristoji cho'okaiuna re'oja'che pa'ijuna ruu pojomu chu'u. Ũcuarepaa'me jã'a. Ie ũcuachi'a ũcuarepaa'me: Chu'ure si'aumucujña chuenisovajuchuache pa'im. ³² Chu'u Efeso vu'ejoopo pa'irumu chu'ure cuhena cu'ava'na kokaneeva'na cho'ocheja'che cu'ache cho'osinaa'me chu'ure. Rupu chu'u cuasachechi'a chu'vaku pani jã'aja'ne cho'onare chu'vajaimanera'asi'kuam'u chu'u. Jũnisosina vajuraima'ñepi ũcuarepa pa'ito, ¿ñquere koorare chu'u jã'aja'ne pa'inare chu'vasi'e ro'i? Jũnisosina vajuraiche peoto ũcuuache cho'ore'ora'am. Ija'che kuumu aperumu tocha jo'kasi'e: Che'ro jũnisojanaa'me mai.

Jã'ajekuna mai chura ãupi ãij conopi ũkuj ũcuuache cho'oj pañu,

chiim. ³³ Pãipi jã'aja'ne chu'vato asacuhejũ'u; re'oja'che cho'oche'te jo'kasõne. Ija'che i'kame pãi: “Pãi re'oja'che pa'inapi si'arumu cu'ache cho'onani ja'me pani re'oja'che pa'iche jo'kasojanaa'me”, chiime.

³⁴ Musanukona te'ena chuta'a Diore cuasamana pa'ime. Masi cuasaju cu'ache cho'oche ũhaso re'oja'che pa'ijũ'u. Musanukonapi asa kukua'ju chini i'kam chu'u jã'a.

Pãi jũ'isina vajurajaca'nivũ pa'iche'te kuumu

³⁵ Chekurumu pãi ija'che sãecosome: “Pãi jũnisosina, ¿je'se vajurajanaa'ne? ¿Repana vajuraisirumu jeejaca'nivũ paajanaa'ne?” ³⁶ Repana tĩne cuasaju jã'aja'ne sãeme. Asarepajũ'u. Ija'chea'me: ãura'karũãre tãru aineera chini joim. Repara'karũãpi joimaneni

repara'ñuru aineema'mu. ³⁷ Chekurumu ãura'karuã ùcuatara'karuãre tãru repacaã joni aineemu. Trigo repara'ñuruãpi tãma'ñe repara'karuãpi tãme. ³⁸ Aura'karuã tãsirumu ãura'ñuruã ainee pa'ijache Repaute uache jo'kamu Dios.

³⁹ Cheja pa'ina ùcuanuko pãina'me cu'ava'na ca'nivũã ùcuajaca'nivũã paama'me. Pãi tũica'nivũã paame. Ùcuachi'a cu'ava'na tũica'nivũã paame. Pĩ'a ùcuachi'a tũica'nivũã paame. Chiacha va'iva'na ùcuachi'a tũica'nivũã paame. ⁴⁰ Cnatumu pa'ina ùcuachi'a tũica'nivũã paame, re'oja'che ñoca'nivũã. Ùcuaja'che icheja cheja pa'ina ùcuajaca'nivũã peonata'ni re'oja'che ñoca'nivũã paame. ⁴¹ Ûsunana'me pãimiaũ ma'jñoko peore miañe ñome. Jã'ata'ni peore repa ùcuaja'che miamama'me. Ùcuachi'a ma'jñoko chekuna miañeja'ñe miamama'mu. Ùcuate'e miamana ùcuauache ñomu repa miañe.

⁴² Pãi ùcuachi'a chuta'a vajuna pa'irumu si'arumu ravu jũ'ijũ pa'ime repa ca'nivũã jũ'iñetu'ka. Jũnisorena tãru repa ca'nivũã jã'jusomu. Jã'ata'ni jo'e jũ'imanejaca'nivũãre vajurajanaa'me. ⁴³ Pãi cu'aca'nivũã paanapi jũnisorena tãsome pãi. Jã'ata'ni repa jũni vajuraisirumu mamaca'nivũã re'oja'che ñoñe paajanaa'me repa. Ùcuachi'a koka peosica'nivũã paanapi jũnisorena tãsome pãi. Jã'ata'ni jũni vajuraisirumu ruu kokaca'nivũã paajanaa'me repa. ⁴⁴ Pãi ca'nivũã icheja cheja pa'ire'oca'nivũã paasinapi jũnisorena tãsome pãi. Jã'ata'ni repa vajuraisirumu mamaca'nivũã paajanaa'me, cnatumu pa'ina ca'nivũã. Ca'nivũã cheja pa'ire'oca'nivũãana'me cnatumu pa'ire'oca'nivũã pa'imũ.

⁴⁵ Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kamu: Chareparo icheja cheja pa'isi'ku Adán Diopi cho'ouna

vajuu pa'iu pã ca'nivu paasi'kuu'mu, chiimu. Repa Adán pa'isi'ēja'che pa'ime mai chura; pã ca'nivũ paame. Chura Adán charo pã ca'nivu paaku pa'isi'ēja'che Cristoji rani pa'iu chueniso tãcojñosi'kupi charo vajurani pa'iu vajuraisica'nivu'te paaku vajurajache jo'kasi'kuu'mu maire. Jã'ajekuna chura Cristo pa'icheja'che re'oja'che pa'ime mai vajurajanajeju. ⁴⁶ Mai ca'nivũ vajuraisica'nivũãre teana isima'mu maire Dios. Charo icheja cheja pa'ire'oca'nivũãre isimu Dios maire. Jã'api mai jũni vajuraisirumuta'ni cunamumu pa'ire'oca'nivũãre isija'mu Repa. ⁴⁷ Pãiu chareparo icheja cheja pa'isi'ku Adán cha'opi cho'ocojñosi'ku paniasomu. Na'a cho'je Maire Paaku Jesucristo cunamumu Dios pa'icheja pa'ikujijajeasomu. ⁴⁸ Jã'ajekuna pã icheja cheja pa'ina ũcuankoko cha'opi cho'ocojñosi'ku Adán pa'icheja'che pa'ime. Mai ũcuachi'a cunamumu raisi'kure Jesucristo'te cuasana Repa pa'icheja'che pa'ijanaa'me cunamumuna sani. ⁴⁹ Pã ũcuankoko cheja pa'ina cha'opi cho'ocojñosi'ku Adán ca'nivuja'ñe paame. Mai ũcuaja'che cunamumu raisi'kure Jesucristo'te cuasana Repa jũni vajuraisica'nivuja'ñe paajanaa'me.

⁵⁰ Musanukonare chu'u majapãijanare iere kuara chiimu chu'u: Mai ca'nivũã icheja chejachi'a pa'ire'oca'nivũãjekuna Dios pa'icheja saicu'amu. ũcuachi'a jũni jã'jusoca'nivũãjekuna Dios pa'icheja sani pa'icu'amu. ⁵¹ Asarepajũ'u. Aperumu Dios Repa kumamesi'ere churana chu'ure kuasi'ere kuara. Jesure cuasana ũcuarepanuko jũnisomanejanaa'me. Jã'ata'ni Dios maire ũcuankokore ca'nivũã mamaca'nivũãre isija'mu. ⁵² Trompetavũ cuhacho juhítõna mai ca'nivũã ñakocã chami sukacheja'che teana mamaca'nivũã sañoja'mu. ũcuaja'che jũnisosina

repav^u juhithona ũcuan^uko jūnisosica'niv^uã paana jo'e jū'imanejañere vaj^uraijanaa'me. Ũcuan^uko mamaca'niv^uã sañosica'niv^uã paajanaa'me mai. ⁵³ Mai ca'niv^uã icheja cheja pa'ica'niv^uã cho'osoja'm^u. Jã'ajek^una mai ca'niv^uã jo'e jū'imanejaca'niv^uãre sañoñe pa'im^u maire. Ũcuachi'a mai ca'niv^uã icheja cheja paaca'niv^uã jã'jusoja'm^u. Jã'ajek^una ca'niv^uã jo'e jã'jumanejaca'niv^uãre sañoñe pa'im^u maire. ⁵⁴ Mai ca'niv^uã jūni jã'jusoca'niv^uãjek^una mamaca'niv^uãre jo'e jūni jã'jumanejaca'niv^uãre sañojanaa'me. Jã'aja'ñe cho'ojachere k^uaj^u aper^um^u tocha jo'kasi'e Dios ch^u'o ija'che k^uache ũcuarepa ti'jñeja'm^u maire:

Jū'iñe ũseja'm^u Dios.

Jã'ajek^una pãi chura jūnisoma'ñe pa'ijanaa'me, chiim^u Dios ch^u'o aper^um^u tocha jo'kasi'e. ⁵⁵ Cheke ũcuachi'a ija'che k^uam^u:

Diopi ũsekai^una jū'ima'ñe pa'ijanaa'me pãi.

Pãi jū'isina vaj^uraijanajej^una cu'ama'm^u repanare, chiim^u. ⁵⁶ Diopi ch^u'^una aper^um^u tocha jo'kasi'e r^ua jachame pãi. Jachaj^u cu'ache cho'osi'e ro'i ũcuan^uko jūnisome. ⁵⁷ Jã'ata'ni Dios, Maire Paak^u Jesucristo kurususẽ'verona jūni ro'ikaisi'ejek^una, maire vasok^una jūni vaj^uraijanaa'me mai. Jã'ajek^una Diore pojoj^u, “Re'orepam^u, Ja'k^u”, chiij^u pañu. ⁵⁸ Jã'ajek^una ch^u'^u majapãijanajej^una m^usan^ukonare chiim^u chura iere ch^u'vam^u ch^u'^u: Diore cuasache jo'kasoma'ñe cuasaj^u pojoj^u pa'ij^u Repa^u'te. Repa^u ch^u'^u ñe ũhasoma'ñe cho'okaij^u pa'ij^u. Jã'aja'ñe cho'oni cho'ote'emanajanaa'me m^usan^ukona. Cho'oju^una Dios re'oja'che cho'okaija'm^u m^usan^ukonare.

16

Kuri chi'i Diore cuasanare sa ïsijachere kuamũ

¹ Mũsanũkonapi Jerusalén vũ'ejoopo pa'inani Diore cuasanani kuri chi'i saonu chiisi'ere asa chu'u Galacia cheja pa'ijooopã pa'inare Jesure cuasakuanupũã chu'vasi'eja'che chu'vamũ chu'u mũsanũkonare. Repanare ũcuachi'a mũsanũkonapi ũcuaja'che cho'oa'jũ chini kuri chi'iche'te chu'vasi'ku'a'mũ chu'u. Ija'chea'me repa: ² Mũsanũkona ũcuanũko cho'oche cho'o kooche kuri romicorũmũ pa'iche mũsanũkonare ïsire'onũkorũ te'enachi'a mini care'vajũũ. Mũsanũkonapi si'arũmũ jã'aja'ñe cho'oto chu'u mũsanũkona pa'icheja saisirũmũ kuri chi'iche peoja'mũ. ³ Chu'u saisirũmũ mũsanũkonapi chekunare re'oja'che pa'inani jña chẽarena Jerusalén vũ'ejoopona saoja'mũ chu'u repanare, mũsanũkona chi'isi'ere kurire sakaapũ chini. Repanare saoni utija'ovana, “Chu'u Pabloji inare saomũ”, chiiche tocha ïsija'mũ repanare, sa ñoa'jũ chini. ⁴ Reparũmũ tĩ'ato, “Chu'ũpi ja'me sito na'a re'ocosomũ”, chini cuasa chekurũmũ ja'me saijacosomũ chu'u. Chu'u sito chu'ũna'me saijanaa'me repana.

Pablo repaũ ku'ijachere kuamũ

⁵ Chu'u mũsanũkonare sani ñara chiimũ. Jã'ata'ni charo Macedonia chejana saija'mũ chu'u. Jã'achejapi mũsanũkona pa'icheja Corinto vũ'ejoopo saija'mũ chu'u. ⁶ Mũsanũkona pa'icheja sani jeerũmũ pa'ijacosomũ chu'u. Chekurũmũ okorũmũ si'achetũ'ka ja'me pa'ija'mũ chu'u mũsanũkonare, pani pi'ni jo'e cheku'chejana saiũna mũsanũkonapi chu'ũni pojojũ saoa'jũ chini. ⁷ Mũsanũkonani jmamakarũ sani ja'me pa'iche'te cuheku chura mũsanũkona pa'icheja

saima'mu chu'u. Diopi ñsema'to na'a pa'isirumu sani jeerumu pa'ija'mu chu'u. ⁸ Chura saima'ñe Efeso vu'ejoopo'te pa'ija'mu chu'u Pentecostés fiesta caraichejat'u'ka. Jã'a caraisirumuta'ni saija'mu chu'u. ⁹ Icheja pa'ina pãi Dios chu'o asaneena jainukoame. Jã'ajekuna Diopi cho'okaiuna repanare ũcuau chu'ore chu'vakú pa'imú chu'u. Jã'ata'ni chekuna chu'u chu'vache'te asacuheju cu'ache cho'ome chu'ure chu'vamanea'ku chini.

¹⁰ Timoteo musanukona pa'icheja saito pojoju re'oja'che cho'oju kuiraju pa'ijũ'u repau'te, pojoku paau. Maire Paaku'te chu'u cho'okaicheja'che cho'okaiu pa'iku'mu repau. ¹¹ Jã'ajekuna musanukona te'eujẽ'e cuhemanẽũ'u repau'te. Cuhema'ñe pojoju repau chu'ure jo'e rairumu, "Re'oja'che saijũ'u", chiiju pojoju raojũ'u repau'te, ichejana chu'u pa'ichejana pojoku rani tĩ'aa'ku. Chekuna Jesure cuasanana'me cha'aja'mu chu'u repau'te.

¹² Chura mai majapãiujai'u Apolos pa'iche'te kuara. Ija'ova chu'u chu'o i'kaku tochasija'ova sakaijana mai majapãijanana'me sani musanukonani ñaa'ku chini ruu chu'vasi'kuamú chu'u repau'te. Jã'ata'ni irumu saicu'akumasomú repau'te. Na'a pa'isirumu repau'te saire'orumuna saija'mu repau.

Pablo cuharepacho i'kasi'ere kuamu

¹³ Musanukonapi cu'ache cho'omaneñu chini cuasarepaju pa'iju Jesure cuasache ñhasomanẽũ'u. Diopi cho'okaiuna kokarekoñoã paaju vajuchuma'ñe Repau'ni masi cuasaju pa'ijũ'u. ¹⁴ Musanukonapi chekunare si'arumu cuasaju cho'oju pa'ijũ'u.

¹⁵ Asarepajũ'u, chu'u majapãijana. Acaya cheja caku Estéfanos repau majapãina'me repacheja pa'inare

charo Jesure cuasaju jovosi'e masime musanukona, ũcuachi'a Jesure cuasanajeju repana chekunare Jesure cuasanare si'arum re'oja'che cho'okaiche. ¹⁶ Jã'ana pa'icheja'che pa'inani repana chũ'ũñe cho'okaiju pa'ijũ'ũ, chiimũ chu'ũ, ũcuachi'a Jesure cho'oche cho'okainare ũcuanukore.

¹⁷ Musanukonare oiũ ñaũache cuasakujeku Estéfanana'me Fortunatona'me Acaico'te musanukona pa'icheja pa'inapi ichejana ratena ña pojomũ chu'ũ. ¹⁸ Repana i'kache asa vajusi'kuamũ chu'ũ. Musanukona ũcuaja'che repanapi chu'ũ kuasi'ere co'i kuajuna asa pojohanaa'me. Rani pa'ijũ chu'ũre rua re'oja'che cho'okaisinaa'me repana. Jã'ajekuna repanare co'isirumũ pojojũ'ũ. ¹⁹ Jesure cuasakuanupũã Asia cheja pa'ikuanupũã ja'me chu'o saome musanukonare. ũcuaja'che Aquilana'me Priscila Maire Paaku'te cuasanajeju chu'o saome musanukonare, ũcuaja'che Jesuni pojaju repana vũ'e chi'ikuanupũ. ²⁰ Icheja pa'ina Jesure cuasana ũcuanuko chu'o saome musanukonare. ũcuachi'a musanukona re'oja'che pa'ijũ sãĩñechi'a cuasaju si'arumũ chẽse pojaju pa'ijũ'ũ. ²¹ Chu'ũ Pablo ija'ova tochache chũ'usi'ku chã'tireparo jmamakarũ chu'ũrepaũ jũtupi tohamũ ie: ²² Maire Paaku'te Jesucristo'te cuasamanare Diopi cu'ache cho'oa'ku repanare. Maire Paaku Jesucristo cunaumũ Pa'ikuji na'mi cajea'ku. ²³ Maire Paaku Jesucristoji oiũ re'oja'che cho'okaamũ musanukonare, chiimũ chu'ũ. ²⁴ Musanukonare Jesucristo'te cuasanare ũcuanukore oiũ cuasakumũ chu'ũ. Re'omũ.

Pablo

Dios Chu'o Kuaphuro

Koreguaje: Dios Chu'o Kuaphuro New Testament

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Koreguaje

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 4 Mar 2022

87a345ac-83c6-51ad-8750-17a703f38bcc